



LIETUVA

LITHUANIAN DAILY



Kopija 2 c.

Published and distributed under permit (No. 582) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Copy 2c.

Entered as Second-Class matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Metai Sav. XXVI
Dien. I

CHICAGO ILL., SEREDA GRUODŽIO (DECEMBER) 11 d. 1918 m.

No. 15

Rusai atakuoja Vokietijos rubežiu

Spartakai nenori taikos su talkininkais

Kontr-Revoliucija Vokietijoje

RUSAI ATAKUOJA VOKIETIJOS RUBEŽIŲ.

Haaga, gruodžio 11 d. — Londono laikraštis praneša, kad Rusija pradėjo kontr-revoliuciją ir bombarduoja Thorn, tvirtovę Vokietijos rytiniame fronte.

Royalistų kareiviai reikalauja, kad raudona vėliava būtų nutraukta žemyn.

Tvirtovė Thorn yra viena iš tvirtiausių Vokietijos tvirtovių rytiniame fronte.

NEPRIPAŽINS TAIKOS SUTARTIES.

Paryžius, gruodžio 11 d. — Žinios iš Zuricho praneša, kad Liebknechtas, vadas vokiškų bolševikų, išleidė atsisaukimą tokio turinio:

Mes atsisakome nuo taikos su talkininkais ir manome, kad dvi savaitės laiko nuverstų dabartinę valdžią, — mes nepasirasysime taikos sutarties su talkininkais.

KONTR-REVOLIUCIJA VOKIETIJOJ.

Kopenhaga, gruodžio 11 d. — Žinios iš Berlyno į laikraštį National Tidende praneša, kad kontr-revoliucionistai smarkiai plėtojasi šioje vietoje.

Darbininkų ir Kareivių Taryba Hamburge pranešė, kad likosi atidengtas suokalbys sukelti kontr-revoliuciją ant pannedio. Buvo planuojama su areštuoti visus narius Darbininkų ir Kareivių Tarybos ir su ginklais užgniaužti darbininkų judėjimą ir sugrąžinti buvusius valdininkus į senasias vietas.

Keletas suokalbinių, tarp jų žymūs laikraštininkai ir Blum, buvęs narys reichstago, likosi sučiūžti.

Ramieji socialistai Berline laikė 13 mitingų nedėlio, ant kurių jų vadai kalbėjo.

Neprigulmingi socialistai laikė 3 mitingus, o spartakai tikrai vieną, ant kurio Dr. K. Liebknechtas, radikalų vadas, kalbėjo. Jokių betvarkių neįišiko.

YANKIAI IR JAPONAI SUSTABDĖ KAZOKŲ ŽIAURUMUS.

Vladivostokas, gruodžio 10 d. — Suvaldymas gen. Kalmikoffo, komandieriaus kazokų Usurijos fronte, suvienytų veikimų Amerikos ir Japonijos militaristais valdininkais, prašalino elementą, kuris grėsė atviru nedraugiškumu Charbarovske. Padėjimas buvo įtemptas. Prasidėjo tuomi, kad gen. Kalmikoff areštavo visai nekaltus žmones ir juos sušaudė. Pranešama, kad lavonai sušaudytų buvo palikti šunims ant suėdimo.

Amerikos viršininkas Charbarovske užprotestavo prieš tokį žiaurų gen. Kalmikoffo veikimą ir pasitaręs su Japonijos viršininku, gen. Olani, pasiuntė persergerijimą generolui Kalmikoffui, kad, jeigu jis nepermainys savo taktikos ir nepalies žiauriai elgtis su šaliais gyventojais, tai jie bus priversti įsimaityti su ginkluotomis spėkomis.

Nežiūrint persergerijimo lapkričio 20 dieną likosi sušaudyta dar 11 ypatų, po ko gen. Kalmikoff dingio ir jo pasekėjai rengiasi užpulti amerikiečius.

Kiek vėliaus, gen. Kalmikoff vėl atsirado ir užreikšė, kad jis buvo išdavęs prisakymą sustabdyti nužudymą, bet jo prisakymai pasivėlino daėit į laiką.

Pranešama, kad visa apygarda Usurijos randasi didelėje baimėje kazokų, kurie apipėšia ir labai žiauriai apsieina su žmonėmis ir jeigu kur nors kas jiems pasipriešina, tai jie užmuša juos.

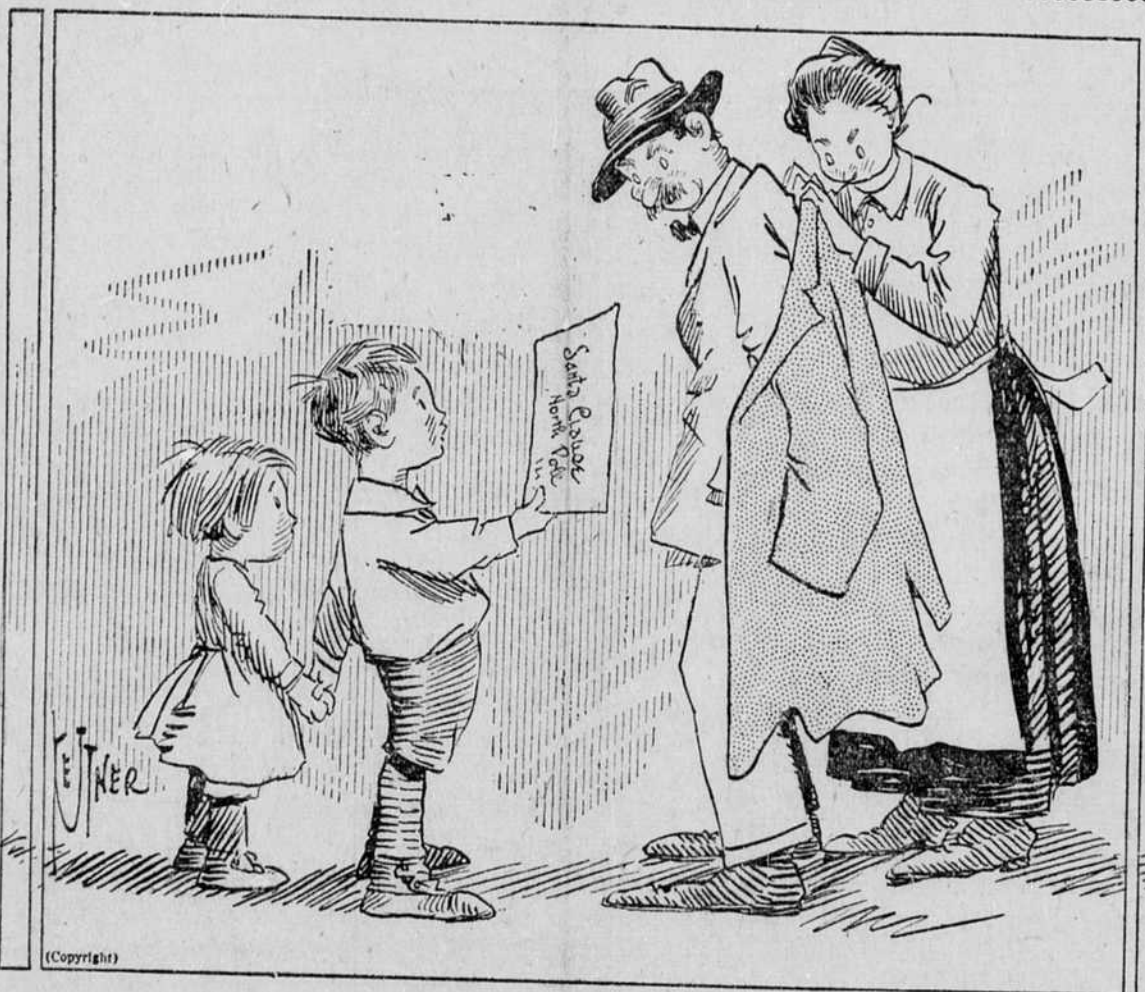
PERSTATO LIEBKNECHTA PREZIDENTU.

Kopenhaga, gruodžio 11 d. — Žinios iš Berlyno praneša, kad Berline eina gandas, huk spartakai mano apsaukti Liebknechtą prezidentu respublikos panedėlyje.

TALKININKAI PERSERGSTI VOKIETIJA.

Amsterdamas, gruodžio 11 d. — Žinios iš Berlyno praneša, kad Berline eina gandas, huk spartakai mano apsaukti Liebknechtą prezidentu respublikos panedėlyje.

Laikinis nurodymas



Vaikai, bijodami, kad Santa Claus (Kalėdų Diedukas) jų nepamirštų, išanksto primena, kad ir jie laukia jo atsilankymo į savo namus.

Vokietija, pakol nebus sušauktas Steigiamasis Susirinkimas.

"KAPITALAS IR DARBAS—TALKININKAI."

Chicago, Ill., gruodžio 10 d. — Ant mitingo Illinois fabrikantų asociacijos gubernatorius Frank G. Lowden pasakė:

"Jūs fabrikantai turite susivienyti su darbininkais iššimui užduočių, kurias ši šalis sutinka, kuris veikų išvien su Valstijos Darbo Federac. Komitetu, kuris likosi išrinktas Bloomington praeitą savaitę. Yra viena gera lekcija iš šios karės, kurią mes gavome — mes visi esame Amerikonais.

Kraujas, kuris liejasi Francuzijoje, buvo kraujas abiejų — darbo ir kapitalo. Jie sudaro vieną ir jie turi dirbti išvien.

Darbininkai turi organizuotis, kad pasekmingiau apginti savo reikalus ir aš nematau kito budo, kaip jie galėtų tą atlikti. Kada jie gerai susiorganizavę, jie turi pilną teisę reikalauti, kad jie būtų teisingai užlaikomi savo samdytojais.

Gudrumas, prigavystė ir prievarta niekados nėra padarę teisybės viso pasaulio istorijoje."

ANGLIJOS TAIKOS DELEGACIJA.

Londonas, gruodžio 11 d. — Londono laikraštis praneša, kad Anglijos Taikos delegacija Taikos Konferencijai jau paskirta. Premieras Lloyd George, užrubežinių reikalų sekretorius Balfour ir Bonar Law paskirti delegatais. Paskyrimas darbo atstovų priklausys nuo pasekmių rinkimų.

RUSIJA ATSVERS VOKIETIJA.

Paryžius, gruodžio 10 d. — Dr. Masaryk, prezidentas Čecho-Slovakų respublikos, prabuvęs Paryžium padarė tokį svarbų papasakojimą kaslink ateities Rusijos:

"Be tvirtos ir gerai organizuotos Rusijos pilnai užbaigti taiką yra negalima.

Rusija rytojais turi atsverti Vokietiją. Mes, Čecho-Slovakai, jeigu tikrai tvirtai susitvarkysime, apginsime Rusiją. Nuo Baltiko jurių iki Italijos bus sutvertos naujos valstijos Čecho-Slovakų, Lenkų, Rumunų ir Jugo-Slavų, kurios sudarys barierą tarp Rusijos ir Vokietijos.

Dabar, kada didžiausias atkreipimas atydos link karės pradeda mažintis, aš trokštu, kad talkininkai pagelbėtų Rusijai. Tai yra didelė užduotis, kurią talkininkai turės išristi Taikos Konferencijoje.

VENGRIJOS PREMIERAS BANDĖ NUSIŽUDYTI.

Amsterdamas, gruodžio 10 d. — Žinios iš Budapešto praneša, kad Count Karolyi, Vengrijos premieras, bandė nusižudyti nedėlioje.

Priežastis, dėl kurios jis norėjo nusižudyti, buvė esanti ta, kad Vengrijos politiska situacija yra beviltiška dabartiniame laike.

PRINCAS HENRY ROYALISTŲ VADAS.

Paryžius, gruodžio 11 d. — Žinios iš Hollandijos praneša, kad princas Henry, brolis buvusio Vokietijos kaizerio, išleidė atsisaukimą, kuriame praneša, kad jis sutvėrė royalistų partiją ir kad jis yra vadu tos partijos.

KAIZERIS BANDĖ NUSIŽUDYTI.

Londonas, gruodžio 11 d. — Laikraštis Leipsic Tageblatt praneša, kad Wilhelm Hohenzollern bandė nusižudyti.

Vienas iš ex-kaizerio tarnų likosi sužeistas, kada tas perspėjo buvusį kaizerį nuo išpildymo jo užmanymo.

Buvęs kaizeris turėjo keletą pasikalbėjimų Ameronge su vokiškais žinovais tarptautiškų teisių, su kuriais jis diskusavo savo ypatingą padėjimą, sulys pranešimo Amsterdamo laikraščio Express.

Suprantama, kad buvęs kaizeris rašo savo biografiją ir istoriją apie savo viešpatavimą, kurioje jis išaiškina savo pažiūras prieš ir laike karės. Knyga, kuri bus labai didelė, bus išleista dėl publikacijos, bet jeigu buvęs kaizeris liks išduotas tarptautiskam tribunalui, bus suvartota, kaip jo apgynimui.

KAREIVIAI ŠAUS Į MIŠTININKUS.

Munichas, gruodžio 11 d. — Premieras Ebert atsisaukė į Bavarijos gyventojus, kad jie palaikytų tvarką gatvėse ir kad tokie sumišimai, kokie ištiko pėtnyčioje daugiaus neiatsikartotų, nes kareiviams, kurie palaiko tvarką gatvėse, likosi išduoti prisakymai, kad jie pavartotų savo ginklus prieš riaušinius.

Savo atsisaukime jis paaikina, kad dabartiniame laike jokiū būdu negalima suteikti spaudai laisvės žodžio ir kad panaikinimas cenzūros suteiktų daugiaus blog, negu gero.

RUSAI PABUDAVOJO TILTĄ PRIEŠAMS.

Maestricht, Hollandija, gruodžio 11 d. — Laikė savo okupacijos Belgijoje, vokiečiai prateš geležinkelį per mažą miestuką Vise ir pabudavojo tiltą per upę Meuse. Darbas liko atliktas daugiaus rusų karės belaisviais, kurie pervažė visą medžiagą po botagu, kaip arkliai. Tiltas skersai Meuse turi 100 sieksnių platumo ir sulauko savyje keturias linijas geležinkelio.

LAIVYNO NUOSTOLIAI MAŽI.

Washingtonas, gruodžio 11 d. — Laivyno sekretorius Daniels išdavė metinį raportą, kuriame pažymėta, kad Suvienytų Valstijų laivynas pradžioje nuo apskelbimo karės balandžio 6 d., 1917 m. iki pabaigos lapkričio 11 d. 1918 m. išviso 44 laivus, iš jų tik 12 buvo torpeduoti submarinais; tikrai trys iš torpeduotų laivų buvo kariški, naikintojas Jacob Jones nuskendo gruodžio 6 d. 1917 m. su 62 žmonėmis; laivas Tampa nuskendo rugsėjo 6 d. 1918 m. su 112 žmonių ir yachta Alcedo ant kurio žuvo 20 žmonių.

DAUGIAUS YANKIŲ ATVEŽTA.

New Yorkas, gruodžio 11 d. — Anglijos transportinis laivas Empress of Britain pribuvo į New Yorko uostą su 2,450 Amerikos kareiviais iš Francuzijos, iš jų 405 sužeisti, priskaitant 10 oficerių. Kitas laivas Canopi pribuvo Bostono uostan su 2,000 kareivių, dauguma kurių yra nariai orlaivininkystės mokyklų, kurie buvo lavinami Anglijoje, kada mušiai sustojo.

HOLLANDIJOS SUOKALBIS.

Paryžius, gruodžio 11 d. — Paryžiaus laikraštis Matin praneša, kad Taryba miesto Spa turi dokumentališkus prirodymus, kad Hollandijos generolas pribuvo į Spa sutikti buvusį Vokietijos imperatorių prieš jo bėgimą Hollandijon.

Tokiu būdu pasirodo, kad jo sutikimas ir visa procedūra kronprincui prie Hollandijos rubežiaus yra "juokinga komedija" laikraštis priduria.

HOHENZOLLERN KERTA MEDZIUS.

Amerongen, gruodžio 11 d. — Nuo laiko, kada William Hohenzollern formaliskai atsisakė nuo teisių prie Vokietijos sosto, jis permainė drapanas ir dabar visados nešioja civiliškas drapanas.

Jis veda paprastą gyvenimą ir jo tarnų skaičius žymiai likosi sumažintas ir kiekvieną dieną daro gimnastiką, kaip kada su tuo tikslu jis kapoja medžius.

STREIKAS BETHLEHEM DIRBTUVĖSE.

Baltimore, Md., gruodžio 11 d. — Visi darbininkai Bethlehemo laivų budavojimo korporacijos skaičiuje 8,000 žmonių, atsisakė pradėti dirbti šią dieną.

Sven Anderson, užveždėtojas dirbtuvių, pranešė, kad jis nežino dėl ko streikas iškilo, nes darbininkai nėra padavę formaliskų reikalavimų.

Bandoma suteikti darbininkus su korporacija.

DAUG KAREIVIŲ MIRĖ NUO INFLUENZOS.

Washingtonas, gruodžio 11 d. — Oficiališkas pranešimas likosi paskelbtas Washington, karės departamentu parodo, kad laike epidemijos influencos visuose Suvienytų Valstijų barakuose ir militaristuose centruose iki gruodžio 1 dienos buvo išviso 338,257 influencos susirgimų, iš kurių viso 17,000 mirė.

MARSHALL UŽIMS PREZIDENTO VIETĄ.

Washingtonas, gruodžio 11 d. — Prezidentas Wilsonas bevieliniu telegrafu šiandien pranešė vice-prezidentui Marshallui, kad jis pirmininkautų utarninke ant susirinkimo kabineto Baltajame Name.

Del Siuntimo Maisto Europon.

Maisto administratorius Hoover, lapkričio 12 d. kalboje į susirinkusius Washingtono Valstijų maisto administratorius sakė, jog mūsų tautos yra priderytė ir laimė gelbėti žustančią žmoniją karės sunaikintoje Europoje, suteikiant jiems maisto iki ateinančios pūtės. Tas reikalas Amerikos žmonių pasiaukojimo taip pat, kaip ir praėjusį metą.

Štai ištrauka iš jo kalbos — Europoje dabar badas, badas didesnis, neg mes galime sustabdyti, net išpildydami savo prisžadėjimą, išsiųsti ateinančiais metais iš Amerikos 20,000,000 tonų maisto. Vien tik šiaurės Rusijoj, jis pranešė, yra 4,000,000 žmonių, kurie maži turtai prieglobos gauti maisto šią žiemą. Milijonai tų Europos gyventojų, kurie pasiekiami turės, būti maitinami.

— Kas link kviečių ir rugių, Hoover sakė, tai Argentinos, Australijos ir kitų šalių priemonės sandėliai bus panaudoti, kad suteikti sviestui baltos kviečių duonos. Tačiau reikės padėti daug darbo malant, nuolatinio taupymo ir pasistengimo nieko nenumesti šalin. Dabar bus permaininga ir mūsų politikoje, nes dabar galima bus vartoti kviečius be jokių priemonių. Kviečiai šiais laikais yra didžiausia palaima, nes mūsų maisto 25 nuosimtis susideda iš duonos; Europoje-gi didesnė maisto dalis yra duona (50-60%).

— Geras užderlius, kurį mes turime šį metą yra iš dalies delto, jog mes užtikrinome gerą javams kainą. Mes teisingai galime džiaugtis, jog mūsų auginimo ir taupymo politika gali suteikti pasauliui kasdieninės duonos, kuomet jiems truksta.

— Dabar prasidedant naujam sviete padėjimui, prasiidėjusiam karėi susmukus, mes galime trumpai pasakyti, kaip bus veikama. Abėnai imant galime pasakyti, jog mes dabar nustosime vartoti priemaišus duonoje prie kviečių; jog mes reikalausime ekonomijos ir taupumo jos vartojime. Dabar turime ypatingai taupyti sviestą, kondensuotą pieną; tą patį, ant galo, mes turime daryti su taukais.

— Maistas leisti vartoti tris svarus cukraus vienam žmogui per mėnesį, jei pasiseks gauti cukraus Europai iš Javos, tai cukraus naudojimas nebūs varžomas.

— Tos tai yra svarbiausios permainingos maisto politikoje, bet permainingas taupymo nuo vieno ant kito dalyko dar ne visa mūsų politika. Yra vienas dalykas kurio negalima permainingai, t. y. reikalingumas paprastai gyventi, taupumas visuose maisto dalykuose. Mes turime atsiminti, jog užrubežyje badas žūri į akis, kuomet pas mus viso pilna.

— Mes turime paimti domon naują maisto situaciją sviete. Mes turime atvirai prižiūrėti į Europą, kurios didžioji dalis yra arba gruvėsiuose, arba socialiuose gaisruose, Europą su sunaikintomis dirvomis ir išnykusiomis bandomis, Europą su visais jos gyventojais mintančiais iš porcijų arba įvairiuose badavimo laipsniuose, o didelis skaičius buvusiųjų po vokie-

čių globa aktualiai mirštančiais iš bado.

Žmonės, kuri visa tai sudarė, bėga be sarmatos palikdami anarciją ir badą milijonams bepagiegių.

— Prie karės užbaigimo nemažai prisidėjo patis badas, bet mes negalime badu marinti žmones taikos laike.

— Mes turime atsargiai žiūrėti, kaip tas visa atsiliepiama į mūsų žmones. Mes turime atsiminti situose dalykuose mūsų tautišką priderytę ir turime daryti tokias permainas mūsų užmanymuose, kokios geriausiai tinka naujame padėjime. Mums pirmos svarbos dalykas yra, kiek ir ko gali suteikti kitos šalys iki ateinančios pūtės, ir kiek jos galės suteikti toms šalims, kurios mums dabar labiausiai apėina, kad užlaikyti sveikatą ir tvarką.

Vis, tai omenyje turint, anot Hoover, iki ateinančios pūtės štai koks padėjimas: trūksta apie 3,000,000,000 svarų kiaušienos, pieno dalykų, ir aliejaus ir apie 3,000,000 tonų galvijarės maisto. Jautienos yra užtektinai, kiek galima išsiųsti ant mėsos siūnčiamųjų laivų, taip pat bus užtektinai ir kitų maisto dalykų, jei tik Amerikos visuomenė tauyps, kiek tik galima. Nors to cukraus, kurį manome gauti užtektį paprastam vartojimui, jei kitos tautos vartos dabartines mažas porcijas, tečiau, jei tik bus kiek padauginta porcija Europoje, tai jo visur bus permažai. Kavos visur yra užtektinai.

Šiaurės Amerika, anot Hoover, turės suteikti 60 nuosimčių viso svieto maisto, o Suvenytos Valstijos ir Vakarų Indijos išsiųsti 20,000,000, tonų vieton, 1,000,000 tonų, išsiūnčiamųjų normaliais prieš karę laikais.

Maisto politika Suvenytose Valstijose daug prisidėjo, kad galima išsiųsti tiek maisto ir ypatingai galima pasidžiaugti dviem dalykais, kuriuos tauta priėmė, butent užtikrinta kaina kviečių ir išlaikimas kiaušiu kainos ukininkams laike išsiuntimo korektūros. Tuo padrasinta auginimas kiaušiu ir sumazinta taukų stoka. Pagal normalio gyvulių auginimo taukų trunks per dviejus ar trejus metus, taip pat reikia užtikrintai turėti ir kiaušienos. Iš Amerikos išsiūnčiamieji taukai daugiausiai bus iš kiaušienos.

Hoover tarė Valstijų administratoriams, kad maisto administracija bus paleista nuo savo darbo, kaip tik taika bus užbaigta ir prie to pridėjo: "Aš nesitikiu matyti jos atnaujinimą."

PIRMIAU PASIRENKA KAREIVIUS.

Didieji darbdaviai praneša, jog jie pirmiau ims darban paliegusius vyrus.

Iš pranešimų Federalių Užsiėmimų Edukacijos bordui matos, jog įvairūs didieji darbdaviai prisizada darbą suteikti pirmiau paliegusiems ar sužeistiesiems karėje vyrams, negu sveikiems.

Daugelis darbdavių pranešė, jog jie taip darys, jei tik vyrai bus tinkamai prisirengę prie tokio darbo.

Kad jiems padėti, kooperacija darbdavių su valdžios planais bus būtina reikalinga. Valdžia pasiims padaryti paliegėlių taip sveiku, kaip galima; išmokinti ji naudingą darbą ir šelpti jį patį ir jo šeimyną pakol jis bus mo-



Laidotuvės Vokietijoje.

kinamas. Pats darbdavys turės prisidėti savo dalimi tiek, kiek galima, neskriaudžiant savo interesų tais sutrukdytais kareiviais savo dirbtuvėje arba įstaigoje.

Ukininkai turi atgal priimti kiekvieną ukių darbininką, kuris norės sugrįžti prie žemės, ir netik tuos kurie pirmiau dirbo, bet ir tuos, kurie norės imtis už tokio darbo," sako James P. Monroe, bordo vice-pirmininkas. "Didžioji ir mažosios industrijos turi gerai iširti kur ir kaip gali sunaudoti tinkamai prirengtus paliegėlius į tikrus sveiko vyro darbus. Pirkliai turi žiūrėti ant kiek gali jie panaudoti saugiai tokiuos žmones prie pardavimo, pirkimo ir skaitliavimo su viena ar kita negale. O ypatingai tos profesijos ir užsiėmimai, kurie reikalauja protiško darbo, turi suteikti darbo tiems paliegėliams, kurie gali užimti intelektualę atsakomybę."

Zinoma, tai visa turi būti daroma, imant domon darbą ir jo pramonę, taip kaip ir reikalus paties vyro. Nei vienas darbdavys nebus spiriamas imti ko nors į savo dirbtuvę, kuris negalės, arba kurio būtų negalima išmokinti atlikti tinkamai priedermės tame darbe, kuris jam bus pavestas.

Kad palengvinti taip svarbiame kooperacijos darbe tarp darbdavio ir valdžios, Federalis bordas renka kuodaugiausiai žinių, kaip perkelti paliegusius iš ligonbučių į dirbtuves. Jiems yra bandoma išaiškinti, jog paliegėliai mokinami įvairių amatų, ir jog išmokinama taip, kad padaryti juos kuonaudingiausiais. Tie amatai, kurių mokinama, yra gerai žinomi, nuolatiniai ir gerai apmokami.

Taigi bus lengvai galima kiekvienam darbdaviui pasi- naudoti iš to darbininkų šaltinio su geromis pasekmėmis, kaip jam pačiam, taip ir darbininkui. Federalis bordas prašo, kad kiekvienas darbdavys atsargiai iširtų savo reikalavimus nuo darbininkų dirbtuvėse ir savo reikalavimus praneštų bordo viršininkams. Vietų ekspertai suteiks darbdaviams surašus tokių darbininkų, kurie tinka jo reikalavimams. Darbdaviams reikalaujant specialio darbininko, vietos viršininkas išstirs esančius kandidatus ir parinks tokį, kuris buvo išlavintas toje specialėje darbo šakoje. Kiekvienas patiriamas darbdavio link mokymo vieno ar kito amato bus bordo prielankiai priimamas.

KAIZERIUI DARBAS.

Majoras Tarpininkauja Jieškotojui Darbo, Kurį Suteikia Šamdimo Bauras.

Prieš keliatą dienų Providence Majoras prisiuntė į vietos Šamdymo Biurą vyrą, kuris buvo įieškojęs darbo po visą miestą, ir kuris niekaip negalėjo gauti darbą dėl vienos tik priežasties, butent dėl to, kad, nežiurint, jog jis buvo Amerikos pilietis, turėjo negeistingą "Kaizerio" pavardę. Ant galo, kaip į paskutinę vietą nuėjo pas majorą, budamas nusiminime, jog nesiseka darbo gauti. Ypatiskai, jis gerai išrodė, bet jo vardas buvo priežastimi jo nepasisekimo.

Ant galo p. Kaizeris pribuvo ten kur jis privalejo pirmiausiai eiti—į Suvenytų Valstijų šamdymo biuro ofisą—ir parodė nuo majoro raštą, jog jis įieško darbo.

Jis gavo darbą tą pačią dieną. Dabar dalykai greitai bėga, ir nepoigo Šamdymo biurai gal prisieis suteikti darbo tikram buvusiam kaizeriui, kuris liko prašalintas iš savojo darbo be jokios rekomendacijos. Kas-nekas, o Šamdymo biuras galės tai atlikti.

VAKARINĖS KLIASOS SEIMININKĖMS.

Raginama Mokintis Seimininkystės, kad Geriau Išrīsti po Karės Busiančias Gyvenimo Problemas.

Seimininkystės sekcija (home economics section) prie Federalio užsiėmimų apdviotos bordo, veikdama su Darbo Departamentu, ragina visus Valstijų apsvietimo bordus įsteigti ir užlaikyti vakarinius kursus šios šalies seimininkėms, taip pat panašius kursus ir dienomis, kuriuos galėtų lankyti tik kai kada nulkidamos nuo kitų darbų. Patariama tam darbu vartoti viešųjų mokyklų kambarius.

Ligšioliai beveik visas moksas šioje šakoje teikiamas dienomis. Suaugusios moters, kurioms labiausiai turėtų rūpėti namų problemų išrisimas, negalėjo tuo naudotis.

Ramybės įvykimas negali tuojau palengvinti tų sunkiųjų. Sunkiosios problemos kilusios iš permainingų link maitinimo, trūkumo įvairių dalykų, persimainymo įeigų, maisto taupymo, sveikatos užlaikymo, trūkumo namų darbininkų ir kitų panašių dalykų dar ir dabar turi būti sutinkamos, ir reikalus trumpų ir gerai sutvarkytų kursų, kad tai visai pasekmingai išrīst, yra būtinas.

Tautiškos organizacijos jau ir pirmiau užsiiminėjo tais dalykais, bet jos negalėjo prieiti prie minių.

Raginama kiekvienai apieilkei pasirūpinti savo reikais.

ĮVAIRIOS ŽINELES

APGAVIKAI NUSKRIAUDĖ LIETUVI-VEIKĖJĄ.

So. Boston, Mass. Nuo žinomas veikėjo p. St. Mockaus tapo išvylioto \$507.00.

Nebunant p. Mockui namie, atėjo du švariai apsitaisiusiu lietuviu ir pareikavo nuo jo uošvės, kad paduotų iš skrynutės \$500.00, kuriuos, buk, pats Mockus liepas paimti ir perduoti kokian ten fondan.

Moteris išpradžių nenorėjusi išduoti pinigų, bet neprasyti svečiai pradėjo grumoti ir pagaliau jiems išdouta \$507.00, su kuriais jie nežinia kur dingio.

Matyt tai darbas gerai žinančių p. Mockaus padėjimų, nes jie žinojo, kas yra Mockaus švogeri ir kur laikomi pinigai.

9,000,000 SVARŲ SALDINIŲ KAREIVAMS.

Washington, Gruod. 7. Karės Departamentas pranešė, kad padaryta kontraktas su firmomis pristatyti 9,000,000 svarų saldinių Suvenytų Valstijų kareiviams Francuzijoje. Kiekvienas kareivis gaus pusę svaro saldinių kas dešimt dienų.

ŽYDAI SUDEJO \$1,500,000.00 PER VIENUS PIETUS.

New York, N. Y. Gruod. 9. Žydai pradėjo rinkti aukas pagalbai nukentėjusių nuo karės žydų. New Yorko žydai pradži darbo, per vienus iškilmingus pietus, kur dalyvavo apie 1,000 žydų veikėjų surinko \$1,500,000.00. Nekurie aukavo po šimtą tukstančių doliarų (net 4 ypatos).

\$10,000,000.00 TYRINEJIMUI LIGŲ.

New York, gruod. 9. Buvusis kapitonas, J. R. De Lamar, mirdamas, paliko pusę savo turto \$10,000,000.00 tyrinėjimui ligų ir jų priežasčių. Kitą pusę savo turto pavėdė vienintėlei su dukterei p-lei Antonettą. De Lamar, su išlyga, jeigu ji mirtų nepalikdama vaikų, tai jos dalis palieka tam pačiam tikslui, t. y. tyrinėjimui ligų.

PINIGAMS DARYTI MAŠINĄ UŽ \$6,500.00.

Chicago, Ill. Talas Vosą, su pačią, trisdamis per ilgus metus sutaupė \$6,500.00.

Pora sąvaiciu atgal pas juos apsigyveno vyras Mike Peroniecz, taip jis užsirekordavo naujame bute. Trumpame laike tarp jo ir seimininkų atsinešiniai tapo labai draugiški ir net daėjo iki išdavimo vieni kitiems paslapčių.

Seimininkai pasisakė naujam burdingieriui apie savo turta—sutaupytus pinigus. Ir kodėl nepasakyti, juk tai inteligentiškas ir prie turtinigas vyras.

Burdingierius parodė stebėtiną dalyką, butent mašiną, kurion indėjus doliarinę už poros valandų išėina dšimtinė.

Seimininkams parupo įsigyti tą mašiną. Vargais negalais jie sulgo su burdingieriuni už tą mašiną \$6,500.00. Ir tai jiems pasisekė tą mašiną taip pigiai gauti,

lais šioje srityje ir žiūrėti, kad visos moters, kurios nori tuos klasičius tyrinėti gauti progos lankyti kursus ir mokintis to, kas jai labiausiai reikalinga.

kaipo geriems burdingieriaus draugams, nes ji verta daug daugiau.

Bet koks buvo ponų Vosa nustebėjimas, kuomet, vieton laukiamų dešimtinų, pradėjo risti iš "mašinos" gabaliukai sukarpytas laikraštinių popieros.

Taip ponai Vosa papasakojo Chicagos policijai.

MOTERIS KONDUKTORĖS KARIAUS PRIEŠ VYRUS.

Cleveland, O. Kiek laiko atgal čia sustreikavo vyrai konduktoriai, reikalaudami prašalinimo moterų iš konduktorių vietų, nes jos, mat, numuša vyrams algas.

Po daugelio ginčų-tarimosi vis neprieita kompanijos su uniija į sutartį. Pagaliau kreiptasi prie Darbo Departamento Washingtonan.

Iš Washingtono pirmiau patarta kiek palaukti su atleidimu moterų konduktorių, pa kol tas klausimas, t. y. moterų darbas kaip konduktorių, ne bus galutinai išrisas per Darbo Departamentą.

Bet konduktorių uniija griežtai pareikalavo tuojau paliuosuoti moteris konduktores iš darbo. Pō to atėjo iš Washingtono įsakymas paliuosuoti iš darbo moteris konduktores.

Vienok moteris konduktorės (jų yra 150 viename Cleveland, O.), labai tuomi neuzganėdintos. Jos šaukia viešus susirinkimus, protestuodamos prieš vyrus. Jos užreiskia, kad toks vyrų elgimasi, neleidžiant taigpi ir moterims dirbti ant karų konduktorėmis, yra tikras boikotas, ir jos visomis pajegomis priešinasi tokiam vyrų žiaurumui.

Kaip ten nebūtų, bet šis klausimas nėra lengvai išrisamas.

BARBOSA ATSTOVAUS BRAZILIJĄ.

Rio de Janeiro, gruodžio 7 d.—Dr. Ruy Barbosa likosi paskirtas pirmininku Brazilijos delegacijos Taikos Konferencijon.

EXTRA SIMKAUS -RAKAUSKAITES KONCERTAS.

Gruodžio 11tą dieną Mark White Square Parke, prie 30-tos ir Halsted gat., bus Koncertas solistės Marionos Rakauskaitės ir kompozitoriaus Stasio Simkaus. "Kalėdų Egilaitės" naudai. Tikimasi didelio pelno tokiame prakilnam tikslui.

Inžangos tikietus galima gauti šiose vietose:

Ant Bridgeporto: "Lietuvos" Dienraščio Re-

Stasio Simkaus Muzikos Mokykla

MOKINAMA:

1 Pianu Ekambint
2 Muzikos Teorijos
3 Daiuoti iš gaidų ir t.t.

Kreipkitės: Utarninik-is, Ketvergais ir Subatomis, nuo 3 iki 10 v. vakaro

3249 So. Morgan Street Chicago, Ill

"Birutės" Svetainėje, šale "Lietuvos" Dienraščio

LIBERTY BONDS

Jei jūs priversti esate parduoti, mes mokame N. Y. Exchange kainas, be komiso.

Bondsus galima siųsti regis: EDWARD P. GARRITY CO., Bankers

108 So. La Salle St. Atidara Nedėliomis 10—12 dienų.

dakcijoje.

M. J. Damijonaitis, 901 W. 33rd St.

P. K. Bruchas, 3323 South Halsted St.

Mrs. Satkauskas, 3427 So. Halsted St.

Ant West Sidės:

Mrs. Marg. Mickevicius, 2303 So. Leavitt St.

Ant Town of Lake:

P-lė Marionas Brenza, 4608 S. Ashland Ave.

Taigi pas kiekvieną moterį SLA. 208-tos kuopos nare.

Norintieji išgirsti taip garsius muzikus gaukite tiketus iš kalno, nes prie durų jų negausite.

Ant Pardavimo.

Parsiduoda 5 akrų farma su naujais budinkais. 7 kambarių medinė trioba statyta šį metą. Ši farma yra visai arti Chicagos ir labai gražioje vietoje. Visa žemė yra išmieriota lotais ir žemė yra labai gera, ant kurios vjkskas auga; parsiduoda pigiau— už \$3,000.00. Vieni budinkai yra verti apie \$2,500.

G. Waslovas, 2844 W. 36th St., Chicago.

Napoleonas Mazilis,

Parsiduoda namas, ant 2 lubų, daili vieta. Gatvės (stretai) ištaisytos ir pilnai išmokėtos. Ši tą namą galima nupirkti ant labai lengvo išmokėjimo: \$200.00 įmokėti, o likusius po \$10.00 ant mėnesio, kaip randa. Žingeidaujanti atsišaukite greitai pas

G. Waslovas, 2844 W. 36th St., Chicago

REIKALINGA PARDAVĖJAS

Reikalingas vyras, arba moteris, į senai įsteigtą Real Estate ofisą; patyrimas nereikalingas; puikus uždarbis apsuokiam darbininkui.

1647 W. 47th St., Chicago; Ill.

Pajieškau merginos arba moters nuo 25 iki 35 metų amžiaus, dėl namų prižiūrėjimo ir vieno vaiko, 4 metų amžiaus; kiti vaikai eina į mokyklą. Prašau atsišaukti šiuo adresu:

Jonas Adomaitis, 917 W. 34th Pl., Chicago, Ill.

Pajieškau Konstantino ir Jurgio Likas, paeina iš Kauno gub., Vilkmergės pav., Puponių vals. Juodpanių al. Konstantinas buvo Afrikoj.

Napoleonas Mazilis, P. O. Box 431, Johannesburg, Transvaal, So. Africa

Pajieškau Konstantino ir Jurgio Likas, paeina iš Kauno gub., Vilkmergės pav., Puponių vals. Juodpanių al. Konstantinas buvo Afrikoj.

Napoleonas Mazilis, P. O. Box 431, Johannesburg, Transvaal, So. Africa

Pajieškau Konstantino ir Jurgio Likas, paeina iš Kauno gub., Vilkmergės pav., Puponių vals. Juodpanių al. Konstantinas buvo Afrikoj.

Napoleonas Mazilis, P. O. Box 431, Johannesburg, Transvaal, So. Africa

Spanish Influenza

"Atakuoja pirmiausiai tuos, kurie turi katara." Štai vienas gydymas, ant kurio kiekvienas kenčiantis gali pasitikėti. Jau tu turi prašalinti katara ir visus jo būdinius simptomus iš savo sistemos trumpiausiam laike, gali tai padaryti su mūsų "Automatic Inhaler" (automatisku įkvėpimoju. Gydo Spanish Influenza, Katara, Dusulį, Čiaudulį, Kosulius, Šalčius ir Kurtulį. Išgydo ir buna išgydyta. Tęsa visam amžiui. Priimsime šį gydymą, pačta apmokėta, už \$2.00 popieriniais.

Mažiausiai dvi kvortos nuodingų gleivių nuteka iš gavlos į pilvą kas dvidešimtsekuturos valandos blogame atsitikime katara, ir tas yra priežastimi daugumo pilvo nesmagumo. Vienintelis būdas jį pagydymo tai— sustabdyti tą bėgimą. Nekenkėk nei vienos dienos su tuom katara. Ta liga yra pavojinga ir dažnai užsibalgia dšiova.

Užsisakyk tuos gydymus šiadien. HERB REMEDY CO., 503 Trust Bldg., Galveston, Texas.

SIMANAS DAUKANTAS

JO GYVENIMAS IR DARBAI

Paminėjimui 125 metų nuo jo gimimo dienos.

(Tęsa)

Lietuvos Mylėtojas ir
Lenkų Priešas.

Lenkai įvairiais būdais naikina lietuvių įsitvirtinimą, jie paėmę dokumentus ir gadiną, jie sudarė ir pramanyti nėsantius, tikrosius dokumentus apie uiją paslepę, apskritai slepią tiesą. O kas nori ją pažinti, tą persekioja, nuvarė į grabą kancionis jos apgynejus. Jų kritikai turį tik vieną tikslą, kad žmogų greičiau nukankintų. Pasėję intrigas tarp lietuvių. Jam sykį tik per nėvydonus netekę pasimatyti su Tiškevičiumi.

T. Narbuto veikalui pasirodžius, berodos neturinti mokslų vertybės, buvo laikraščiuose gana aštrios kritikos. Narbutas tylėjo. Tai Daukantas pataria atsakyti, užsiuola už tylėjimą. Sako lenkai tai tyčia padarė, jų esanti tokia taktika; nereikia nusileisti, turint dokumentus rankose, galima juos nutildyti, jiems gi ir kritikuoti sunkiau, nes lietuvių kalbos nemoka, o be jos sunku esą pažinti lietuvių istoriją.

Todėl suprasime, kodėl Daukantas ne už didelius pinigus nepardavė savo surinktų dokumentų. Velijo palaukti ir vargti, negu su jų pagalba kenkti savo tautai. Ir todėl pataria Narbutui, jeigu negalys rasti draugų, tai tai leidžias vienas, lietuviams busiantis garbė.

Tas mintis ir ncomonės mės randame vien laiškuose į T. Narbutą, lenkiškai rašiusį. Tų klausimų nekeli, rašydamas kam nors iš žemaičių. Apie priežastis galima tik spėti. Matyt, mokykla negalėjo palikti jame geros širdies prie lenkų — koronarių. Tas pats buvo universitete. O būdamas Rygoje, Petrapilyje tarp vienu dokumentų, gyvendamas minimis anais laikais, perkeldamas anų laikų santykius į šią dieną, neturėdamas gvyv žmonių draugijos, turėjo būti toks atsisakyti. Galimas daktas, bijojo, kad lenkai nepaveržtų Narbuto, nepatrauktų į savo pusę, todėl rado reikalingą jį perspėti prieš nevydonus. Norėjo jisai eiti prieš tai, kas įvyko įvykinti tą pačią, kuris buvo iki unijos. Būdamas silpnas, ligotas, stengiasi visais savo nervais tautai padaryti. Apie ką jau vėliau, patekęs į geresnias sąlygas, nebemini.

6. DAUKANTAS ISTORIKAS

Apskelbtuose Daukanto raštuose maza terasime žinių apie tat, kokios Lietuvos istoriko prieidermės. Bet laiškuose kurie buvo skizmai skelbti, kurie buvo rašomi tik prieteliams, galima rasti tikrųjų jo nuomonių, aiškiai išreikštų. Tų nuomonių randame išdėstytų laiškuose į Narbutą.

Lietuvos istorija dar tik neseniai tepradėta tyrinėti. Todėl teisingai nurodinejo, jog iš pradžių reikia medžiaga surinkti ir apskelbti, pirm negu bus daroma bent kokio išvedimai. Jau vėmo apskelbimo užtektis atlikti dideliam darbiui — busią galima tuo vienu numalšinti Lietuvių tartos nevydonus. Todėl, nieko nėra išganomesnio, rašo jisai Narbutui, kaip pono konitono (t. y. Narbuto) noras, t. y. rinkti tos tautos dokumentus, juos skelbti pasauliui, nes politika iki šios dienos juos laikiusi paslėpus; jeigu kas iš kronikų atsliepsiąs, tai ji tuojau polemika ir nuveikia arba bent pradeda abejoti. Kaip tik pririunks prirodymų ir dokumentų (pa-mietnikai), tuomet šitos tautos istorija išrodys kitaip, kadangi iki šios dienos koronariai painioje tamsinė ir iškraipydavę faktus savo naudai, musų skriaud-

mai. Daukantas atsako ant to, jog buti despotu negalėjęs, nes nebuves visagalis; prie jo buvusi taryba, be kurios žinios nieko negalėjęs veikti. Vytauto kareivis — tai pagyrimo žodis už narsumą ir tėvūnės meilę.

Pyksta jisai ant Danilowicziaus, kad atmetęs Rimgaidą, buk tokio asmens nebuvę visai. O juk jisai vienas giliausių tos galybės istorikų; pradėjo kritikuoti žiūrėti į praeitį, atrado ir prirodė, jog daugiau dalykų esama, negu buvo skelbiama. Atpenė giria Daukantas seną Schoezerį, menką istoriką, nes tas lietuvius pagyrė; stato „ugščiau už Danilowicziaus. Sykį rašo jisai Narbutui apie pastarąjį: „Ponas Danilowicziaus, jeigu prijaustų Ponui Kapitonui, galėtų viską pristatyti, ką turi prieš save, daug naujų daiktų atsirastų. Tamistos darbe, bet jis velijo kritikuoti Schoezerį, kad šis pavadinio Lietuvių tautą didžia, nesuteikdamas jokių prirodymų, vien tik polemizuodamas, pagaliaus ir Rimgaido užgina nebuvus vieną žėjęnais, ne dėl kitos priežasties, kaip tik dėl tos, kad neatsirastų ir neapsireikštų Lietuvos istorija. Taip jisai nesuprato Danilowicziaus vertybės.

Nepatinka jam ir rimtas istorikas Jaroševičius, kuris rašydamas apie lietuvių atradimą, jog ir Lietuvoj buvusi vergija. Daukantas gi tvirtina, jog jos Lietuvoj nebuve, ji atsiradusi vėliau, nes įvedę lenkai, Daukantas gavo iš Narbuto Jaroševičiaus, veikalus ir perskaitęs rašo: „Už atsiųstus pono Jaroševičiaus raštus širdingai ačiū, nes neturėjau. Menkas jo veikalas apie girulius, be erudicijos ir konkluzijos. Ne kiek ne geresnis ir atsiųstasis veikalas, nes p. Jaroševičius yra tos nuomonės, jog Lietuvoj buvusi tokia pat vergija, kaip ir šiandien, o tat yra didžiausia netiesa. Lietuvoj valandėlė buvo vergu tas kas už skolą kitam buvo teismo nuteistas arba karęje paimtas, jų gi vaikai įgydavo senąją laisvę; šiandien turime prirodymų rankose. Lenkai atnešė mums oligarchiją valdžios, o vergiją sodiečiams; kas tam neturi prirodymų, tas neprivalo ir rezonuoti ir tuščių pasakų XV ir XVI amžiaus kronikerių kartoti.“

Daukantas atranda, jog Lietuvoj ponai, baudžiavoms įvykus, buvę geresni ir netokie baisūs, kaip kitur. Anot jo, „jus primae noctis“ Lietuvoje nebuvę visai, o privedamoji tam dalykui prirodyti lietuvių daina lenkiškame vertime stačiai esanti pramanyta; įstatymuose gi to nebuvę, o jeigu ir buvę tokių atsitikimų gyvenime, tai padarydavę juos iš-tvirkėliai.

Daukantas Smerkia Istorikus.

Nesutinka su Danilowiczium ir del laiko, kuomet pradėta Lietuvoj leisti įstatymai. Anot šio tat pradėta daryti nuo Kazimieriaus laikų. Daukantas atsakydamas stengiasi prirodyti, jog lietuvių leide įstatymus kur-kas seniau.

Nepatinka jam ir J. J. Kraszewskis už mažą lietuvių išaugstinimą.

Nevienas gryn lietuvių garbė. L. A. Jucevičius taip-pat stengėsi, bent spaudoje atsakinėti lietuvių vardo žemintojams.

Is lenkų Daukantas daug reikalavo. Matė visur jų vylius ir pinkles. Prikimba gana stipriai prie savo gadybės lenkų istorikų, jog iškreipė vieną kitą žodelį, vertybės neturintį, prikašioja jiems nedorumą. Visur mato jų intrigas, suktybes, apgalvotą planą lietuviams kenkti.

Dabartinė Lietuva su nedideliu lietuvių kalbos plotu rodėsi jam persiaura. Ir platina jisai tas ribas. Dargi Narbutui prikašioja, kam jos sienas susiaurinęs. Jisai gi stengiasi prirodyti, jog ir dabar kai-kur Minsko gub. esą kalbama lietuviškai, jog daugybė vardų (Pina, Pripet ir t.t.) liudija, jog tenai senovėje lietuvių gyventa. Prirodymai fililogiški: paimta vardai ir lietuviškai išguldyti.

Tais laikais, kuomet Daukantas rašė ir rinko medžiaga, buvo gerokas skaičius istorikų. Garšausi buvo Lelevelis ir Danilowicziaus. Vienas istorikas politikos ir kito, antras — juristas-istoras, gilus mokslininkas. Jisai piri as gerai ir giliai ištyręs lietuvių teisę moksliskai perkračęs Lietuvos statutą, vėliau tvarkytojas sumanyto Lietuvos kodekso. Blaivus savo sprendime, už sausų formų matęs gvyv gyvenimą. Pažino ji Daukantas, klausė jo lekcijų universitete, žinojo, ką daro ir rengia jisai, bet nepripažino jo, ir juo nesinaudojo, ne sykį ištare prieš jį skaudų žodį.

Daukantas kaip istorikas pri-startino prie T. Narbuto atsilikimo nuo Lelevelio, Danilowicziaus, Jaroševičiaus ir M. Valančiaus. Nemoka kritiškai žiūrėti į savo tautos praeitį. Tiki akiai ir šventai, ką gero pasakys viena ar kita kronika, o jeigu ką bloga ar netinkama pasako, atmeta.

Daukantas Gina Lietuvių Darbus.

Savo pažiūromis — tai demokratas, priešingas aristokratams, o kai kalba apie Lietuvos praeitį, tai nyksta tie skirtumai, tampa karščiausiu Lietuvos kunigaikščių gynybą prieš užpuolėdžius. Kai-kurie lenkų istorikai emė faktus savo naudai, musų skriaud-

Iš Lietuvių Gyvenimo Amerikoje

DONORA, PA.

Aukos, surinktos Padėkavonės dienoje Lietuvos Nepri-gulmybės Fondo 18-to Skyriaus Donoroje, yra sekančios:

Juožas Tarutis	\$20.00
V. Bračiulis	5.00
O. Linkienė	5.00
V. Prekšta	5.00
P. Mickus	5.00
J. Shopis	5.00
V. P. Banionis	5.00
P. Lukošius	5.00
P. Janukaitis	5.00
V. Ribinskas	5.00
M. Urbaitienė	5.00
J. Urbaitis	5.00
A. Kiveris	5.00
A. Visčius	5.00
J. Klimavičius	5.00
J. Kašelionis	6.00
P. Jačkauskas	2.00
J. Šolūnas	2.00
K. Reimeris	2.00
J. Vaičaitis	2.00
J. Liminskas	2.00
J. Bubelis	1.50
V. Bagocius	1.00
K. Urmonas	1.00
D. Kunigiskis	1.00
M. Pilvelis	1.00
J. Akucavičius	1.00
J. Kiveris	1.00
S. Zoruba	1.00
S. Andriusis	1.00
K. Matusevičius	1.00
S. Petrikonis	1.00
K. Žvirblis	1.00
J. Norkus	1.00
J. Šolūnas	1.00
A. Vaičaitis	1.00
V. Klimavičius	1.00
B. Armonas	1.00
M. Urmanavičius	1.00
D. Kazėnas	1.00
T. Dambrauckas	1.00
Kun. V. Abromaitis	1.00
A. Poduris	1.00
S. Vidžiūnas	.50
J. Petrokas	.50
K. Jačkauckiūtė	.50
J. Žilinskas	.50
Viso	\$130.50

Jurgis Klimas.

L. N. F. 18 Skyriaus valdyba.
Izd. Ona Linkienė.
Rašt. V. P. Banionis.

MEZLIAVA

NUKENTEJUSIAI DEL
KARIS LIETUVAI.

Sumokėta į Amerikos Lietuvių Centralį Komitetą per Spalių ir Lapkričio mėnesius.

New Britain, Conn. Centralio Komiteto Skyriaus nariai sumokėjo mėnesinių mokestių, sulg savo pasizadę jinių, už 2 mėnesių: po \$6—Liet. Ukėšų Nepri-g. Kliubas. Sv. Juozapo D-ja, Sv. Andriejaus D-ja, Sv. Kazimiero D-ja, Apšvietos D-ja; po \$4—draugijos Sv. Jurgio, Vytauto, Žirgvaikių, S. L. A. 34 kuopa ir J. Skritulskas; po \$2—Liet. Sunų ir Dukterų D-ja, Sv. Onos D-ja, A. Valinčius, M. Izganaitis, M. Daunis, J. Ragaškiūtė, J. Poškus, A. Arzuolaitis, M. Turskis, P. Pilkonis, A. Mikalauskas, A. Vikrikas, J. Arzuolaitis, J. Maksimavičius, J. Mikalauskas; \$3—J. Nevulis; po \$1—P. Janušonis, K. Giedraitis, V. Zimtravičius, P. Mickevičius, P. Maskelis, M. Radžiuniūtė, K. Žagarinskas, L. Ramanauskas, P. Zelionis, M. Neimonas, V. Gilevičius, J. Kavaliauskas, J. Driauci-kas, A. S. Petrauskas, J. Žemaitis, A. Vitukynas, J. Zdančiukas, A. Rėkus, P. Kupstas, P. P. Pilipauskas, J. Petkevičius; po 50c.—B. Raulinaitis, B. Griškevičius, P. Kavaliauskas, A. Češkevičius, A. Valis, J. Šulcas, K. Danisevičius, A. Ausenka; J. Ausenka, T. Zdanevičius; 25c

—J. Zvinakis; \$1—M. Gri-gutis. Prisirašė nauji nariai, pasizadėdami mokėti kas mėnesį: po \$1—Povylas Montvilas ir Kaz. Siopis, kuriuodu užsimokėjo po \$12 už visus metus; po 50c.—A. Kačkus, M. Kazlauskas, P. Norkevičius ir J. Gasparavičius. Viso sumokėta per du mėnesius. \$136.25

Waterbury, Conn. Centralio Komiteto Skyriaus mėnesinės mokestis už du mėnesius: A. Juskevičius \$12; Kazys Kazemėkas \$10; Juozas Gegžnas \$6; Sv. Juozapo Draugija \$5; J. Bosas \$4; SLA. 11 kuopa \$4; po tris doliarus sumokėjo: M. Karosas, P. Mačiulis, N. Radavičius; po \$2—A. Aidukonis, J. Aidukonis, E. Andriunas, A. Bilotas, J. Bosas, L. G. Kazziunas, Liet. Dramatiška, Draugija „Varpas“, J. Mike-lionis, S. Motiejaitis, A. P. Osteika, A. J. Povilaika, J. Rimkevičius, P. Steponavičius, L. I. Vitkauskas, J. Zeman-tauskas, A. Brazinskas, M. Staugus; po \$1.50—V. Ručinskas, I. Kutelis; po \$1—A. Aleksandravičia, J. Antanavičius, J. Ivanauskas, J. Azunaris, K. Balčius, K. Blažaitis, N. Jurgeliene, A. Lazdauskas, A. Luiza, D. J. Matas, A. Orantas, K. Paulauskas, A. Račiūnas, J. P. Trečokas, J. Žekas; po 50c.—J. Budreika, J. Kronkaičiūtė, J. Laugalis, G. Narbutas, J. Šul-lauskas, P. Trečiokienė; Daktaras S. Sapranaš,—\$8. NAUJI NARIAI prisirašė ir pasizadėjo mokėti kas mėne-

si: po \$2—Petras M. Devenis, užsimokėjo už 3 mėnesius; po \$1—F. J. Banis, R. Budreika, K. Galbogiš, N. Greibus, V. Kenausis, A. Litvaitis, V. Pranckietis, L. Pranckietis, J. Velička, N. P. Želvis, po 50c.—F. Kibauskis, K. Šimkus (juodu užsimokėjo už du mėnesius), K. Augustas, P. Balnevičia, A. Baniulis, A. Gečas, A. J. Kalinauskas, S. Kripaitis, V. Satula, O. Viličkaitė.

Viso sumokėta \$135.00
Amsterdam, N. Y. Atgavintas Centralio Komiteto Skyriaus sumokėjo iki spalio mėn. pabaigos: J. Gaska po 50c iki vasario 1919 m. \$8; A. Rapsius ir J. Urbelis už 7 mėn. abudu po \$7; P. J. Lalas \$4.50; R. Juozapaitis ir A. J. Lukšis po \$4 už 8 mėn.; V. Tautka \$3 už pusmetį; S. Novikaitė, V. Urbonaitė ir O. Stasiutė po \$2 už 4 mėnesius; J. A. Nevulis \$1.75 už 7 mėn.; K. Kiškis \$1.50 už 6 mėn.; V. Bliuvas, \$1 už 4 m.; Viktorija Marazukė, Magdalena Marazukė, A. Nastavičius, A. Petrila—po \$1 už 2 mėn.; V. Aleksas, M. Degutis, K. Marozas, J. Mikolaitis, P. Velička, J. Žilinskas—po 50c už spalio mėn.; A. Radzevičius, J. Rapsius, T. Učiuriene—po 50c už 2 mėn.; B. Gustas, A. Kiuberis, a. a. P. Kreiveckas, A. Kupčiūnas, Wm. D. Redding, J. S. Tiešis, K. Učiuriš, V. Vainauskas—po 25c.

Viso \$58.25
Elizabeth, N. J. Senieji nariai sumokėjo per spalio m. ir lapkritį \$17. Davė pasi-žadėjimus ir užsimokėjo už lapkritį nauji nariai: po \$1—F. Brasiūnas, V. Brazinskas, R. Dzovalis, J. Mockevičius,

R. Petručiūnis, J. S. Piliac-kas, V. Senkus; po 50c.—S. Ambrasas, F. Bakučionytė, J. Baronas, I. Bernolis, K. Bernotas, J. Grinis, K. Karalevičius, J. Kavaliauskas, J. Kis-slis, L. Krikštaponis, A. Pin-kevičius, K. Sakela, F. Sa-vickis ir J. Zabeta. Išraš-čių padaryta 30c.

Viso gauta \$30.70

AR JUS TURITE GALVOS SKAUDĖJIMĄ.



Jie gali paeiti nuo ltempimo akių, arba nosies bėtvarkės, ku ri reikalinga atkreip ti dėmą. Jūsų vi-durial. Gal but jus galite turėti katarą, arba kokią nors ki- tą nosies ligą, arba gerklės ir to nežino-t.

NELAUKIT, KOL INFLUENZA JUS PAGAUS! Išgydykite savo nosį pa kol neužėjo žiema. Atleikite ir duo- kite man išegzaminuoti už dyką jūsų nosį. Aš turu naują metodą gydymui šių ligų ir gvarantuoju išgydy- sias jus.

21 metas prie State Gatvės

Aš remiuosi šimtais išgydytų ligo- nių, kurie jums pasakys, ką aš jiems padariau. Atleikite dabar ir bukite saugioj pusėj.

Jūs nebusite priversti praleisti nel cento, dėlto kad ateisite su manim pasimatyti.

ATEIKITE ŠIANDIEN.

DR. F. O. CARTER,

AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLES GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

120 So. State Street. 2-ras augštas Sekančios duris į žiemius nuo

The Fair: Valandos: 9 iki 7. Nedėliomis 10—12.

IŠSIMOKYK DRAPANŲ KIR- PIMO AMATĄ.

MASTER SYSTEM

Mes mokiname šį puikų gerai apmokantį Kirpimą, yra labai reikalingami. anas i trumpu laiku. Vietos nepripildytas laukia. Atleik dieną ir vakarą.

Master Cutting School

J. F. Kasnicka
118 N. LaSalle St.,
4th floor, prie City Hall.

Ar čia busit, ar Lietuvon Grįžsit?

Lietuviams yra svarbu ir žingeidu žinoti, kiek lietuvių žada po šios karės grįžti atgal Lietuvon. „Lietuvos“ Dienraštis norėtų šitas žinias surinkti, kad šitą klausimą išrūti.

Todėl išpildyk šitą blanką ir pasiųskite ją atgal. Jūsų var-dai ir jūsų čia paduotos žinios bus užlaikomos vien tik Redak-cijos žiniai ir nebus nei atskirai garsinamos nei niekam iš-duodamos. Todėl galite rašyti atvirai ir su pilnu pasitikėjimu.

1. Vardas-Pravardė
2. Adresas
3. Pavienis, ar vedęs. Jeigu vedęs, tai kiek šeimynoj?
4. Amžius jūsų
5. Ar grįžtut Lietuvon po karės, jeigu Lietuva gautų laisvę?
6. Ar grįžsit Lietuvon po karės, jeigu Lietuva negautų pilnos laisvės?
7. Iš kokios vietos paeinate iš Lietuvos?
8. Kokion vieton grįžtute?
9. Kuom čia užsiimate?
10. Kuom Lietuvoj norėtut užsiimti?
11. Su koku kapitalu grįžtut Lietuvon, t. y. kiek, maž-daug, pinigų su savim parsivežtut

Pastaba. Šitas klausimas yra svarbus tuomi, kad galima bu-ty maž-daug sužinoti, kiek kapitalo amerikiečiai parvežtų Lie-tuvon, o tas parodytų kiek jie Lietuvos gerbuvį padidintų. Ši-tas jūsų atsakymas bus Redakcijos užlaikomas absoliutiškoj paslaptij, kiek tas lytisi jūsų ypotos. Jeigu kartais nenorėtum jo atsakyti, praleiskit jį nieko nepažymėję.

12. Kaip greit manytute grįžti Lietuvon?

Atsakę šiuos klausimus šitą kuponą ir sugrąžinkit „Lietuvos“ Dienraščiui, adresuodami taip:

Statistikos Skyrius,
„Lietuva“ Daily,
3253 S. Morgan St., Chicago, Ill.

PASIRUPINKITE, KAD IR JUSŲ DRAUGAI BEI PAŽISTAMI JĄ IŠPILDYTŲ.

The Lithuanian Daily
LIETUVA
 Published daily, except Sundays, by the
 Lithuanian Publishing Co., Inc.
 3253 So. Morgan St. CHICAGO, ILLINOIS.
 Telephone: Boulevard 4250
 Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the
 Post Office at Chicago, Ill., under act of March 3rd, 1897.
 EDITOR, B. K. BALUTIS.
 SUBSCRIPTION PRICE:
 In Chicago, by mail —
 One year \$6.00
 Six months 3.50
 Three months 1.85
 In Chicago, by carrier—
 One copy \$.02
 Per week12
 Per month65
 In the United States, by mail—
 One year \$5.00
 Six months 3.00
 Three months 1.65
 In Canada, one year \$7.00
 In all other countries, per year \$8.00
 METAI XXVI No. 1
 "Lietuva" eina kasdien, išskyrus nedėlidienius.
 Leidėjas: Lietuvos Dienraščio Bendrovė. Redaktorius:
 Adv. Bronius K. Balutis. Adresas visoms koresponden-
 cijoms:
 Lithuanian Publishing Co.
 3253 So. Morgan St., Chicago, Ill.
 Telephonas Boulevard 4250

Socialistai ir Lietuvos Laisvė

"Socialistai turi sukurti už Lietuvos laisvę".
 Tokiais žodžiais lietuvių socialistų dienraštis baigia savo straipsnį, kuriame nurodoma "tautininkų ir klerikų" darbavimas Lietuvos nepriegulmės labui ir nusiskundžiam, kad socialistų tarpe, anot šio laikraščio tvirtinimo, "aktyvūs veikia Lietuvos laisvės reikale tikrai tai dalis, kuri yra susipietusi su Darbininkų Tarybos Vėliava." Gi kita socialistų dalis "neveikia nieko pozityvaus; ji net, kiek įmanoma, trukdo pirmųjų socialistų veikimui."

Tikrą teisybę pasakius, tai iki šiolei mes, ir prie geriausių norų iš savo pusės, dar negalėjome įžūrėti, kad ir pirmą mūsų socialistų dalis, kuri yra susipietusi su Darbininkų Tarybos Vėliava, — tai, kaip žodis "laisvė" yra lietuvių visuomenės šimame atsitiktinai suprantamas.

Šiais politiškos audros laikais mes tą žodį "Lietuvos laisvė" suprantame ne kasdieninėje jo prasmėje. Jis mums reiškia įgijimą politiškos laisvės Lietuvai, t. y. įgijimą Lietuvai pilnos nepriegulmės.

Taip Lietuvos laisvę suprantame mes; taip ji suprantama ir mūsų visuomenės darbininkai. Bet mums dar neteko matyti, kad ji taip suprastų bent kuri mūsų socialistų dalis. Atpenč,—tas pats socialistų dienraštis, kiek atmename, iki šiolei buvo palinkęs greičiau prie prijungimo Lietuvos prie "laisvos" Rusijos, negu prie Lietuvos nepriegulmės. Toks pats yra, iki šiolei, krypsnis ir minėtos taip vadinamos Am. Lietuvių Darbininkų Tarybos, nekalbant jau apie mūsų socialistų "bolševikišką" dalį, kuri kovojimą už nepriegulmę Lietuvai skaito "atžagareivišką" darbą,—tiesiog prasižėgimu prieš "Internacionalą."

Šitame mes ir negalime susitaikinti. Tautininkai taip sanprotauja: Mūsų šalies reikalas,—o tas reiškia ir lietuvių darbininkų reikalas,—gali geriausiai suprasti ir tinkamai išreikšti ne svetiminiai (kad ir "laisvi bolševikai"), bet patys lietuviai, per savo lietuvišką balsą, visos Lietuvos žmonių balsai išrinkti. Juk tai yra elementarė teisybė. Kad tai įgijus, reik pirmiausiai išgauti Lietuvai nepriegulmę, kad patys lietuviai (be svetimų jai būtų) galėtų sau savo valdžią išsirinkti, viešpatauti, ar globėti—vis vien kas tie globė-Maža to,—kad Lietuvos žmonės galėtų išsirinkti tokią savo valdžią, kuri nebūtų priversta klausyti nieko kito, kaip tik tos Lietuvos žmonių balso. Tas yra galimas tikrai tada, kada Lietuva gauna pilną politinę nepriegulmę. Kol jos ji neturės ir Lietuvos žmonės pilno balso apie savo reikalus neturės,—neturės jo nei Lietuvos darbininkai. Kodel? Todėl, kad be pilnos nepriegulmės, Lietuvos valdžia bus priversta klausyti ne vien tik savo šalies žmonių, bet ir kito augštesnio balso, paeinančio ne nuo Lietuvos žmonių, bet nuo tų, kurie Lietuvą globotų.

Tik pilna Lietuvos politiška nepriegulmė gali užtikrinti Lietuvos žmonėms,—taigi ir Lietuvos darbininkams—didžiausią balsą savo reikalų sutvarkyme.

Tai yra pamatinė taisyklė, kurios tautininkai prisilaiko. Jos prisilaiko ir nekurie Europos socialistai—kaip, sakysim Biržiška ir Kairys, stojantie už Lietuvos nepriegulmę, kaip už pirmąsį žingsnį prie Lietuvos žmonių gerovės.

Su tokios rūšies socialistais mes sutinkame, galime eiti ir eisime ranka-rankon. Bet mes negalime sutikti ir negalime eiti ranka-rankon su tais socialistais, kuriems "bolševizmas" yra brangesnis už Lietuvos laisvę, arba su tais socialistais, kurie po Lietuvos "laisvę" supranta viską, tik ne jos nepriegulmę.

O Amerikos lietuvių socialistai iki šiolei priklauso, arba prie vienos, arba prie kitos iš tų rūšių. Vieni, sulgy savo ločno prisipažinimo, yra bolševikais ir Lietuvos nepriegulmės jiems nerūpi. Kitiems gi, kuriuos atstovauja "Naujienos" ir toji "Darbininkų Taryba," Lietuvos nepriegulmė rūpėtų,—bet jeigu jie, socialistai, Lietuvos viršų turėtų. Jeigu gi ne—tai jie veltų Lietuvą priskirti prie "socialistinės" Rusijos (dabar gal ir prie "socialistinės" Vokietijos).

Mės gi šiuo laiku paisome ne tiek, kokia partija Lietuvoj viršų turės, bet kad Lietuva galėtų gauti nepriegulmę. Gavus nepriegulmę, partijos turės užtektinai progos pasigiminti už viršų. Negavus nepriegulmės, ir tie ginčai tarp jų nedaug ko būtų verti, nes patios partijos neturės tiek reikšmės, kiek jos turėtų nepriegulmingoj Lietuvoj.

Iš to išeina, kad mūsų socialistai, net savo partijos žvilgsniu žiūrint, turėtų drąsiau "stovėti" už Lietuvos pilną nepriegulmę,—ypač šiuo laiku, kada jie tiki, kad ateitis priklauso jų partijai.

Kol jie aiškiai nestos už pilną Lietuvos nepriegulmę, jie vargiai gali tikėtis platesnės užuojautos mūsų visuomenėje.

Svetima spauda apie Lietuvius.

Naujai Lietuvos tautai užtikrinta pagalba.

Tokių antgalvių užvardytam straipsniui laikraštis Enterprise iš High Point, N. C., rašo šekandiai (lapkričio 25 d.):

"Nauja ir nepriegulminga Lietuvių tauta netrukus užims savo poziciją tarp Europos tautų, pasikeldama iš paversto ir prispausto padėjimo griuvėsių. Kuomet Lietuvos atstovai, kuriems vokiečiai leido susirinkti, vienbalsiai išsireiškė už atbudavimą nepriegulmingos Lietuvos, tai jie žodžiais išreiškė kiekvieno tikro Lietuvos viltį.

"Vienas iš naujų busiančios Lietuvos viešpatijos departamentų, kuris bus praktiškai centru ateinančios nepriegulmingos valdžios, buvo įsteigtas šiame atstovų susirinkime. Jis yra žinomas, kaip "State Council," arba "Taryba." Šita Taryba turi savo kontrolę tokius svarbius dalykus, kaip viešąjį mokinimą, tikybą, finansus, komerciją ir industriją, justiciją, policiją ir t. t. Nuo savo susistvėrimo laiko ji tapo ratifikuota "nepriegulmingai ir ant neutrališkų pamatų" Lietuvių organizaciją Rusijoje, Amerikoje, Švedijoje ir Šveicarijoje."

"Dalis Lietuvių turėtų būti prie Lenkų".

Laikraštis Commercial, išeinantis Buffalo, N. Y., norėtų "Teisybės Lenkijai" ir savo redakcijiniam straipsniui (lapkr. 29 d.) taip išvedžioja apie lenkų įkvėptą reikalingumą sutverti "stiprią Lenkiją."

"Lenkai eina tiesiog pirmyn su savo plianais laisvės dėlei—rašo tas laikraštis, ir tęsia toliau sekandiai:

"Yra sunkenybių skersai kelią ir juo daugiau progreso bus padaryta dabar, juo mažiau gal būti trūkumų įvykdimui programai laisvos Lenkijos. Žinoma, yra natūrali, kad vokiečiai, rusai ir lietuviai priešintys lenkų agresijai, kaip jie ją vadina; bet sąvipsprendimo principas privalėtų suteikti užganėdinantį teritorijai sunkenybių išrišimą. Lenkams vargiai pasiseks išplėsti savo valdžią ten, kur ji nėra pageidaujama. Kaip ten nebū, platus priimtų principų pritaikymas privalo paimti viršų, idant išvengus bėdų dabar ir ateityje."

Pažymėjęs, kad Lenkai privalėtų gauti Danzigo uostą, šis laikraštis šiaip toliau rašo apie Lietuvą:

"Kaslink Lietuvai, tai šita šalis taipgi neabejotinai bus išnaujota atstatyta. Ji turės užtektiną frontą prie Baltiko juri; bet nebus galima patalpinti visus išmėtytus Lietuvos gyventojus po tautiška (national) vėliava. Nėkurie iš jų privalo neišvengiamai papulti vidun stiprios Lenkijos rubežij.

"Tikrai lenkai turi teisę prie laisvės, taip ilgai atidėliotos. Jie užlaikė savo tautinę cilybę, savo kalbą ir kultūrą, savo tautinį idealą per persekiojimo amžius. Lenkijos sunaikinimas reikalauja atlyginimo. Teisybė linki Lenkijos yra esencinė (neišvengiamai reikalinga), kaip kad teisybė Serbijai, Belgijai, Rumunijai, Francuzijai ir kitoms šalims, kurios turi senas skriaudas, dabar reikalingas atlyginimo."

Buffalo miestas yra stipri lenkų kolonija, kas gal but turi įtaką ir vietinė amerikonių presą.

TRUMPA Lietuvių Visuomenės Istorija

Parašė M. Š.

(Tęsa)

Gyviųjų kailiai, odos ir plaukai, taipgi medžių plaušai davė senovės liet viams visus reikalingus apdarus: Kepures iš lapų, šėskų, kiauinių, kiškių ir kitų kailiukų, kailinius ir kailines (kelines) apsidengimui liemens ir kojų, užmalus-rankoms, plaštakai apsidengti, vyžus ir nagines iš liepos plaušų ir odos ir medines klumpes drožtas iš medžio, kojų apdengimui.

Reikia manyti, kad lietuviai nuo seniausių laikų žinojo vartojimą linų ir kanapių — drobių, audekų, mašonių audimui ir raikščių, tinklų ir kitokių prietaisų vyjimui, mezgimui ir rezgimui.

Giria senovės lietuviams davė medžių-rastų namų, statymų, tvorų, žiogrių tvėrimui, ugnies kurenimui ir visų prietaisų ir ginklų darymui.

Kadangi geležies Lietuvoje nedaug tebuvo, tai jos lietuviai labai mažai tevarėjo tik peiliams ir durklams, puodams. Šiaip visa buvo medžio: arkliai, akėčios, kastuvai, šakės, šepečiai. Trobas pastatydavo be jokios geležies vinies, net duris, dankčius sukladavo medinėmis vinimis, arba tiesiai suleisdavo šonais ar galais medis į medį.

Turbūt, kuojų vartojo akmeninius, todėl, kad jų tiek daug užsiliko po šiai dienai lietuvių namuose.

Ugnies pasidarymui su titnagu, skiltuvu ir kempine, arba purveliu, o gal seniau ir trynimu sauso medžio į medį.

Skyles prasidėgindavo su ildeginu, kol atsirado gražtas, Indus: geldas, kaušius, šaukštus, duobinius išsiuopdavo su kuoptuku.

Stogus dengė su luoba-medžių žieve, su nendrėmis ir su šiaudais. kaminų ir pečių nebuvo. Buvo krosniai pirkioje, viduryje aslos, sukrauti iš akmenų, kur kurenos ugnis ir buvo visa kepama, verdama ir šutinama. Dumai ejo pro skylę lubose ir stoge — pro aukštini. Langai buvo mažučiai, užstumiami su medine lentele, užkiami su kamšu arba užempti pusle. Žibinos viduryje triobos skalomis-balanomis ir šakalais.

Puodus ir kitokius indus lipinos iš molio. Juose virė ir šutino visa. Nuo seniai žinojo druską, morkę, sudyti ir palivoti indus su ja. Ligi molinių puodų įvedimo virė mediniuose dubiniuose visa, mezdamai ir valę įkaitintus žaidre akmenius.

Mėsą, žuvį ir kitus valgomus dalykus mokėjo virti, kepti, šutinti, čirškinti, spirginti, mirkinti, džiovinti, rukyti ir rauginti. Gėrimui viešnagės: be minėtų: žalio vyno, alaus, giros, gerė dar medų.

Vartojo medinius baldus: storus, didelius stalus, kluks, suolus, kėdes.

Medinių indų turėjo: borsų, čepų, šulinių, verdelių, statinių, kubilių, duodinių, lauknešių, geldų, kaušų, šaukštų, samčių, lyžių, menčių, menturių, duonkepių, duonkubilių, kresčių, rėkčių ir kitokių.

Senovės Lietuvių Bendra Kultura.

Senovės rašytojai svetimačiai nesigaili senovės lietuviams tokių žodžių, kaip "pogannaja Litva", Wildes, rohes Volk (laukiniai šiuokštys žmonės), "dzicz lesna" girių laukinija ir t. t. Jie tai daro, kaip jau pirmiaus sakytas su tikslu nužeminti lietuvius ir išteisinti savo karės su jais. Žinoma, senovės lietuviai, šios dienos kultūros žvilgsniu, buvo nekultūringi žmonės, bet anų laikų kultūros ir apskritai gilesnės žodžio "kultūros" sąvokos žvilgsniu, senovės lietuviai buvo labai kultūringi žmonės. Mės matėme tai iš jų būdo, tikybos, visuomeninio gyvenimo ir pragyvenimo būdo. Bet dar daugiau mes matome tai iš pačios lietuvių kalbos, kurioje tiek daug yra žodžių visoms mintims, bei sąvokoms reikšti ir kurių lietuvių liaudis jau yra labai daug primiršusi; iš lietuvių liaudies dainų, kurių tiek daug yra ir taip gražių turinių ir gaida, iš pasakų, priežodžių, mįslių, iš šokių ir žaislų, kurių neabejojama senovės lietuviai dar daugiau mokėta, kaip šiandien, iš muzikos mėgimo ir senovės muzikalių instrumentų, kaip kanklės, vamzdžiai, dudos, skudučiai, rageliai ir t. t. ir, pagaliau, iš gilaus, išsivysčiusio liaudyje dailės jausmo, kurį jie parodydavo, papuošdami savo ypatingais raštais: kripelėmis, pirsčukais, eglutėmis, dancūkiais, varliukėmis, stogeliais, žvaigždutėmis, ir kitokiais visus savo namų išdirbinius iš medžio, drobės, vilnos ir t. t.

Gili studija apie senovės lietuvių kultūrą yra parašyta d-ro Basanavičiaus ir prof. Bugos pralabėje ir "Lietuvių Kryžių Albumą," kurią rodijame visiems perskaityti.

Arabas Nedim ir vokietyš Grunau mini, kad lietuvių prabochiai pažinę raštą ir rašę runomis nuo dešinės į kairę. Tais raštais buvo išrašytos vėliavos, triobos, antspaudos ir atgalviai. Yra pasilikusi (bene Karaliaučiaus Muzėjuje. Aut.) Vaidievinio vėliava su tokiu parašu, kurį mėginę perskaityti lietuvių genijalis kalbininkas Janušius.

O vėliaus Lietuvos kunigaikščių ir didžiųjų būvę pažįstamas ir lotinų raštas, nes yra rastapinių ir antspaudų su Keistučio vardu lotinų raidėmis.

Ta senovės lietuvių kultura del susidariusių politinių aplinkybių vėliau ne augo, bet žlugo ir nyko ir todėl lietuvių liaudis paskutiniaus laikais ir laikoma pasilikusia kulturoje.

Puikiai apie tai pasako d-ras Basanavičius, kalbėdamas apie tai, kodel nėra pasilikusios senovės lietuvių literatūros. Jis sako: "Ilgus amžius nuolat kovodami del savo buties, lietuviai negalėjo pagaminti nors kokios literatūros ir jei ir būtų ją pagaminę, tai persekiojimo metu jį juvo." Ypatingai prieš senovės lietuvių kultūrą prasikaltė krikščionybė. Priėmus lietuviams krikštą (1380 m.) krikščionių kunigai daug senovės stovyklas, draskė senovės vietas, draudė žmonėms minėti senovės tikybos vardus, apeigas, giesmes, prietarus, ir kita. Ta neapykanta senovės lietuvių kultūros krikščionybės skelbėjų buvusi tokia didelė, kad net norėta pati lietuvių kalba, kaip "pagoniška" išnaikinti ir lietuvius priversti kalbėti "krikščioniška" lenkų kalba. Taigi, anų laikų fanatinė apjakusi krikščionybė išnaikino beširdžiai tai, kas šiandien mokslui būtų neapsakomos vertybės ir jdo mumo, o lietuvių tautai, savo pažinimo ir supratimo.

Padavimai apie senovės lietuvių valstybiškumo pradžią. Yra pasilikusių padavimų, kad senovės lietuvių valstybė gimusi šviesiausioje lietuvių giminėje Prusuose. Buvę neva du broliai Vytenis ir Vaidieviutis. Juodu sušaukus lietuvių į "alkos" kalną ir ten graudingai papasakojus, kaip lietuviams apgyntiui savo namų ir padarymui namie geresnės tvarkos reikią griebtis bičių proto, tai yra išsirinkti sau valdovą. Žmonėms patikusi ta kalba ir jie norėję išrinkti Vaidieviutį savo valdovą, bet tas dėl senatvės atsakė ir susidegins ant laužo Dievų garbei, o valdovų buvo išrinktas jo brolis Vytenis. Tai nutikę apie aštuontąjį meta-simtį Kr. Gimus. Po to, Vyteniu mirus, valdžia vėl pakrikusi ir padavimai mini labai neįsakiškai vėliau valdovus, pasirodžius tai vienoje, tai antroje lietuvių giminėje.

Kelonės ir senovės Lietuvą. Iš to, jog senovės lenikai, graikai, romiečiai, normanai ir kiti senovės jurininkai ir kareiviai, žinojo gintarą, kurio buvo tik Prūsų ir Lietuvių Pajuryje, reikia manyti, kad ir Prūsus ir Lietuvą nuo seniai lankydavo tie senovės pirkliai ir jurininkai. Vėliaus pradėjo lankytis žuvėdai, danai, ir vokiečiai. Jų lankomos liekanų yra pasilikusių Lietuvos pietekiniuose, kapinėse ir ateityje, reikia tikėtis, iš jų bus gerai nušviesta kas lankėsi Lietuvoje ir kokiais tikslais.

Tų svetimačių lankymasis prekybos ir krikščionybės skelbimo tikslais padarė tai, kad sutvėrė didžią bendrą Lietuvos Valstybę ir padarė ramias lietuvių gimines militarine (karinga) visuomene kuriam laikui.

3. BENDROSIOS LIETUVIŲ VALSTYBĖS LAIKAI.

Pirmieji misjonieriai Žiemų Lietuviuose. Nuo seniausių laikų i Lietuvos Žiemius, apie Rygos įlanką briovėsi įvairios tautos, kadangi tai buvo pajūris. Čia buvo Polocko gudų kunigaikštėjų. Didžiojo Naugardo rusų pirklių, danų, švedų. Šie pastarieji Gotlando saloje turėjo savo prekybinių sandelių ir dirbtuvių ir varė gyvą prekybą su Lietuvių Žiemiais. Bet tuo pat laiku pradėjo augti vokiečių prekybinė dvasia. Greitai Luebecko vokiečiai-pirkliai išstūmė švedus iš Gotlando ir vėliaus iš Lietuvos Žiemų.

Livonijos Rymuotoji Kronika sako, kad gale vienuoliktojo ar pradžioje dvyliktojo metasimčio vienas vokiečių prekybos laivas buvo audros atvartytas į Rygos įlanką ir nuo to prasidėjusi prekyba su vietos gyventojais.

Vokiečiai pradėjo statytis pylis naujame krašte ir apie 1143 m. buvo pastatyta Uxkulo pylis ir Rygos pylis apie 1201 m. Lietuvių skirtinga, neaprantama tikyba greitai patraukė ir vokiečių krikščionybės misjonierių akį ir jie ryžos žiemines lietuvių gimines apkrikštyti, idant atsimokėjus prekybai už jos patarnavimą krikščionybei ir praskynimą jai kelio ir dar geriau sustiprinus ryšius tarp lietuvių ir vokiečių tos prekybos tikslams.

Pirmas misjonierius i Lietuvos Žiemius buvo kunigas Meinhardas. Jis ramiai krikščines lietus ir žemgalius ir jam tas darbas vykęs, ir todėl 1186 m. jis kreipėsis į Bremos vyskupą, kad tas dar plačiau suorganizuotų ta misiją.

Tuo tarpu gi Meinhardas pastatydino pirmąją bažnyčią Padauguvyje ir užtat Bremos vyskupas, lygiai kaip ir apskritai už jo misijos uolą darbą, paskyrė jį naujojo krašto vyskupu ir pavedė jam to krašto žemes.

Pradžią karės ir Lietuvos Žiemų pavergimo. Žemgaliai ir livai, patyrę, kad jų gimtoji žemė atiduota vyskupui, sukilo. Jie nusiplovė Padauguvoje krikštą ir užpuolė Uxkulį.

Meinhardas pasiuntė savo padėjėją Dietrichą į Romą prašyti popiežiaus pagalbos ir nesulaukęs jos, mirė 1196 metais.

Jo įpėdiniu buvo paskirtas Bertoldas, kuris atvyko i Padauguvį su karžygiams būryzininkais, kurie buvo susorganizavę Europoje nuo Kryžiaus Karių metų. Tėciaus 1198 m. su visais savo palydovais buvo sumuštas sukilusių gyventojų, kurie galutinai atsidavė krikščionybės ir sumetė į vandenį šventųjų stovyklas, manydami, kad tai paskandina vokiečių dievus.

(Toliau bus)

Kiek Karė Atsiėjo.

Čia mes nekالبėsime apie tai, kiek visos viešpatijos išleido pinigų karės vedimui. Pilnų skaitlinių apie tai dar nėra surinkta.

Nekalbėsime taipgi apie tuos nuostolius, kurie padaryta miestams, žmonių turtui ir laukams. To šiuo tarpu ir apskaitliuoti dar nėra galima.

Cia šiuo sykiu padarysime tik trumpą peržvalgą apie tai, kiek šita karė atsiėjo žmonių gyvastimis.

Sulyg žinių, kokias surinko New Yorko laikraštis Evening Post ir New York Tribune, ir kurios tapo patikrintos sulyg oficialių pranešimų, šita skaitlinė yra milžiniška. Žemiaus paduota lentelė tai aiškiai parodo. Amerikos, Anglijos, Italijos ir Vokietijos skaitlinės yra šioj lentelėj oficialės, kitų gi šalių—neoficialiai apskaitliuojamos.

	Po ginklų	Užmušta	Išviso
Sov. Valstijos.....	3,764,700	56,478	262,723
Anglija.....	7,500,000	638,665	3,049,991
Prancūzija.....	6,000,000	1,100,000	4,000,000
Italija.....	5,000,000	580,000	2,000,000
Rusija.....	14,000,000	3,500,000	5,000,000
Belgija.....	350,000	50,000	300,000
Serbija.....	300,000	150,000	200,000
Rumunija.....	300,000	200,000	300,000
Vokietija.....	11,000,000	1,580,000	4,000,000
Austrija.....	7,500,000	2,000,000	4,500,000
Turkija.....	1,500,000	250,000	750,000
Balgarija.....	1,000,000	50,000	200,000
Viso.....	58,514,700	10,097,143	24,562,714

Sykiu viską kruvon sutraukus, matome: Visos tik didesnės tautos laike karės po ginklų turėjo suvirsnum 58 ir pusę milijono vyrų. Iš jų užvožmuštais ar mirusiais nuo žaidžių bei ligų 10 milijonų ir 97 tukstanciai su virsum. Užmuštų ir sužeistų skaitlius, sudėjus viską kruvon, siekia 24 ir pusę milijonų su virsum.

Mės jau pripratome prie milijonų ir didelių skaitlinių laike šios karės. Todėl mės gal but neturime aiškaus supratimo apie tai, ką tos skaitlinės reiškia.

New Yorko laikraščio Tribune sandarbininkas, paėmęs tas skaitlines, išskaitliavo ir suglaudė jas kitokiu būdu, kuris gal geriaus mums akin, protan ir širdin gali pulti. Štai, kaip jis išskaitliavo.

Jeigu paimtume plačią gatvę ir padarytume "parodą" tiems žuvusiems karėje, tai regykla štai kokia būtų:

Dienai austant, jie pradeda maršuoti, po dvidešimti į vieną eilę—eilė po eilės, eilė po eilės—net iki saulei nusileidžiant... ir antrytojaus taip pat, ir poryt taip pat ir dar poryt taip pat... Per dešimt dienų, nuo saulėtekio iki saulėleidžio, po dvidešimts vyrų į eilę, eilė po eilės maršuotų vyrai, kol pereitų tokiu būdu visi žuvusie tik Didžios Britanijos (Anglijos) kareiviai.

Francuzų užmuštiems tokiu pat būdu pereitų užimtų dar vienuoliką dienų daugiau. Rusijos užmuštieji užimtų dar penkias savaites daugiau. Idant užmuštieji visų tautininkų galėtų tokioj "parodoj" pereiti, reiktų pusterčio mėnesio laiko. Vokietijos ir jos pagalbininkų užmuštieji: reikalautų daugiau negu šešių savaičių.

Per keturis mėnesius diena nuo dienos, eilė po eilės, po 20 vyrų eilen, turėtų eiti pakol pereitų vieną punktą visai šioje karėje užmušti vyrai.

Ir kuomet apie tai pamąstoma, kuomet pamąstoma taipgi ir apie tai, kad visos šitos aukos atsitiko vien todėl, kad kaizeris su savo junkeiriais savo ambicijos pasiu-time užsimanė turėti karę, tai ar dyvai bus, kad dabar reikalautų jo teismo ir jo galvos už tuos milijonus prazudytų žmonių?

PASISKAITYKITE!

Paukščių greitumas ir pajėga

Grypas sako, kartais nulėkias daugiau kaip po 100 mylių per valandą.

Laukinė žąsis ir kregždė, savo persidanginiuose padaro 90 mylių per valandą.

Pajėga erelio sunaudota jo pilname lėkyje yra tik vieno arklio pajėgos trupyna.

Paprastoji varna paprastai perlekia šalį su greitumu 25 mylių per valandą, geležinkelio traukinio greitumu.

Laiškinis baltis yra lėkės didelį tolį su greitumu nuo 60 iki 80 mylių per valandą ir po daugelį valandų bepaliovos.

Pajėga eikvojama baltandžio lėkimui yra 2,200 pėdų per minutę, kuone 25 mylios per valandą, po 1,20 arklio pajėgos ant svaro, arba 9½ arklio pajėgos lekiama mašinai lygiai geros formos, sveriančios vieną toną, po 25 mylias per valandą, arba apie 50 arklinės pajėgos nuo tono sunkumo per 50 mylių.

Pelikanas turi išlaidą 1-11 arklio pajėgos ant 21 svaro paukščio, o tas yra vieną arklio pajėgą 231 svarui, arba apie vieną arklio pajėgą žmogaus sunkumui, paliekant gerą dalį atviršinių dalių. Yra ištirta, kad paukščiai turi apie pusę atviršinės kilimo pajėgos.

60—00

E. DE AMICI Vertė M. GRIGONIS

ŠIRDIS

MAŽIEMS IR DIDELIEMS

(Tąsa)

MANO BROLIO MOKYTOJA

Sūnus anglininko Betti irgi buvo mokinyš pamos Delkati, kuri šią dieną buvo atėjusi mano sergancio brolio lankyti. Jinai mus prijuokino, pasakodama, kaip užpūnė Betti motina jai atnešusi pilną priejuostį anglių už tai, kad jinai jos sūnui davusi medalių. Neturtinga moteriškė siulė butinai paimti jos anglius ir nieku būdu nenorėjo jų namo nešti.

Ir dar apie kitą moterį jinai mums pasakojo, kau toji jai atnešusi gėlių b. ketą, nepaprastai sunkų — pasirodė, kad jame buvęs paslėptas variokų maišelis. Jinai mus linksmino savo pasakojimais, mano brolis be jokio priešinimo nurijo vaistus, kurių pirmiausia nieku nenorėjo priimti.

Kiek kantrybės reikia turėti mokytojoms su tais maziulėliais žemutinės įžengiamosios klasės. Visi jie, kaip seniai, be danti. Vienas neištaria raidės r, antras raidės s, vienas kosi, antram iš nosies kraujas teka, trečiasai pameta pasuolyje savo cokkoli (klumpes), vienas rėkia, nes plunksna įsidurė pirštą, antras — nusipirkęs sasiuvinį N2 vietoj Nr. 1. Ir iš viso klasoje penkiasdešimt vaikų, kurie nieko nežino, kurių rankutės dar nieko nepratusios dirbti — ir visi jie reikia išmokyti skaityti ir rašyti. Kišenės jų visados šlamšto pilnos: ten ir ledauninkų, ir sagučių, ir kamščių, ir grustų plytų, vienu žodžiu, visko. Mokytojai priseina juos iškratyti; bet jie ir bateliuose moka daiktus paslėpti. Atydos jokios: tegu tiktai didelė musė pro langą įskrenda, ir visi tuojau iš vietų pašoksta. Pavasarį jie atsisėda mokyklon žolės ir vabalų, kurie, po klasę skraidydami, pakliuva į rašalines ir paskiau tampa sasiuviniais. Mokytoja turi užimti vietą jų motinų; jinai padeda jiems rėdyties, apriša sužeistus pirštėlius, žirvi, kad jie neapsimainytų apsiaustėliais, nes kitaip pakiltų cypės ir staugimas. Vargšės mokytojos!

O paskiaus dar ateina motinų skutys:

- Panele Delkati, kokiū tai būdu mano berniuką pamet?
- Kodel maniškis nieko nežino?
- Kodel maniškiam, kuris taip gerai mokinasi dovanų nepaskyrėte?
- Kodel jūs neliepėte ištraukti iš suolo vinies, kuria mano berniukas kelinias susidrasė?

Kartais mokytoja Delkati nori jau užpykti, bet tada jinai įsikanda piršteli, kad negalėtų kalbėti. Kartais jinai nustoja kantrybės, bet paskiau jinai gailisi ir pradeda raminti kudių, kurį tik-ką buvo barusi. Kartais jai prisieja ryt ašaros, išvyti iš klasės išdykusį berniokpalaių, arba pykti ant tėvų kurie baudžia vaikus, jiems valgyti neduodami. Mokytoja Delkati jauna graži; jinai staigi, kiekvienas mažmozis ją erzina.

— Bet vaikai prie jūsų prisiriša? — paklausė jos motina.

— Taip, daugybė prisiriša, — atsakė jinai — bet paskiau, kai persikelia į kitą klasę, kai kurie iš mus ir žiūrėti nenori. Jei jau jie mokinasi pas mokytojus, tai gėdijasi, kad kada tai jie mokinosi pas mokytojas. Po dviejų metų rūpesnių su vaikais, kurį jau pamylė, taip buvo sunku skirties; bet visgi manai: šitas manęs tai neužmirš. Bet štai pralenka vasaros poilsis, prasideda mokslas, bėgi jo

pasikty, šauki: "Mano vaikelis mielas, mano vaikelis!" o jis nusigrįžta.

Cia p. Delkati pati nutraukė savo kalbą ir paklausė:

— Bet tu taip nepadarysi, mano mažutėli? — Jos akys žibėjo, kada jinai brolių bučiuodama, tuos žodžius tarė: — Juk tu nenusigrįsi nuo manęs nenusigrįsi nuo tavo vargšės mokytojos, kuri tave myli.

ANGLININKAS IR PONAS NOBIS.

Žinoma, Garrone niekados tai nepasakytų, ką vakar Karolis Nobis yra sakęs draugui Betti. Karolis Nobis didžiuojasi tuo, kad jo tėvas didelis ponas. Tai augštas, juoda barzda ponas, visados rimtas. Jis kasryt atveda mokyklon savo sūnų. Vakare Nobis susiginčijo su Betti, vienu maziuku, anglininko sūnumi, ir, nebežinodamas ką daugiaus sakyti, ties neteisingai ginčijosi, suriko:

— Tavo tėvas apskurėlis!

Betti paraudo iki plaukų šaknų ir, grįžęs namo pranešė tuos žodžius tėvui. Ir štai ant rytojaus po pietų laike lekcijos ateina anglininkas. Jis atėjo pas mokytoją skutysį.

Tuo laiku, tada, visiems tylint jis pasakojo, kame dalykas, ant klasės slenkčio pasirodė Nobis tėvas, kuris, kaip paprastai, nuvilko savo sunaus apsiaustėlį.

Išgirdęs savo pavardę, jis inėjo į klasę ir pareikalavo paaiškinimo. Mokytojas atsakė:

Štai šis darbininkas skundžiasi ant jūsų sunaus Karolio, kuris jo vaikui pasakė: "tavo tėvas apskurėlis."

Karolio tėvas truputį paraudo, suraukė kaktą ir paklausė sunaus:

— Ar taip esi sakęs?

Berniukas palenkęs galvą, stovėdamas viduryje klasės priešais Betti, nieko neatsakė.

Tada tėvas, paėmęs jį už peties, stumė artin prie Betti ir tarė:

— Prašyk, kad atleistų.

Anglininkas norėjo protestuoti, sakydamas: "Nereikia, nereikia." Bet ponas Nobis, neatkreipdamas į tai atydos kartoj:

— Prašyk, kad atleistų. Sek mano žodžius "Atleisk, man, kad išstariau tą kvaile, užgaunantį tavo tėvą žodį, mano tėvas skaitys garbę jo ranką suspausti."

Anglininkas griežtai numojo ranką, lyg norėdamas pasakyti: "aš to nenoriu". Bet ponas Nobis vėl jo nepaklausė ir jo sunus išreto, tyliai balsu ir akių nepakeldamas, pradėjo sakyti:

Atleisk man... kad išstariau... tą kvaile... užgaunantį tavo tėvą žodį... mano tėvas skaitys garbę... jo ranką suspausti...

Tada ponas Nobis ištiesė ranką į anglininką, kuris ją suspaudė, paskiau staiga jis pastumė savo sūnų, kad apkabintų Karolį Nobis.

— Malonėkite,—tarė p. Nobis mokytojui,— juodu greta pasidinti.

Mokytojas pasodino Betti į tą suolą, kame sėdėjo Nobis. Kada jiedu atsisėdo, Nobis tėvas pasilenkė ir išėjo.

Anglininkas užsimąstęs valandėlę stovėjo, žiūrėdamas į greta sėdinčius berniukus, paskiaus prie jų priėjo, pasižiūrėjo į Nobis taip meiliai, lyg norėdamas jam kažką pasakyti; bet nieko nepasakė, tik ištiesė ranką matyties, norėjo jį nuraminti, bet nedrįso, ir tik išlengvo savo storais pirštais palytėjo jo plaukus.

Paskiau jis nuėjo, dar kartą atsigrįžo, į juos pasižiūrėjo ir išėjo.

— Atsiminkite gerai šią sceną, vaikai, — tarė mokytojas, — tai yra geriausia visų metų jūsų lekcija.

(Toliaus bus)

Kaip Išnaikinti.

Bambatierus, skruzdės, mažuosius vorus ir tt. naikinti. — 1) Paimk pusę svoro aluno ir kibirą karšto vandens ir su tuo išlaistyk, kur tie vabalai randasi.

2) Pabarstyk supjaustę žalių svogūnų kur skruzdės randasi — išnyks.

3) Pušė kvortose dervos 2 kvortose vandens paūči lėkstuose sudynuose, kamarėlėse.

4) Suslapiuk kempinę cukruotame vandenyje ir padėk ten, kur skruzdės inneina į namus; po valandos pamerk kempinę su skruzdėmis į karšą vandenį.

5) Nedarytos karbolinės rūgšties (crude carbolic acid) 1 dalis, vandens 4 dalių sumaišyk ir laistyk ten, kur skruzdės randasi.

Pelių ir žiurkių naikinimo būdas be nuodų. — Paimk po dalį ruginių miltų ir negesintų kalkių, sumaišyk gerai be vandens, bet sudyną su vandiniu pastatyk šale, padėk ant lentelių, kur lankosi žiurkės ir pelės; jos priėdė atsigers vandens ir pasidarys nuo kalkių pūjos jas užmuš.

Arba ištepik skyles, kur jos landžioja, derva; jos labai mėgsta švarumą ir nebuva te, kur susitepa kojas kuo nors limpančiu.

Žinynas.

Linkėjimai.

Sveikinu "Lietuvą" dienračių virtusiu! Eik tais takais, kuriais veda mus mūsų didvyrių dvasia. Vesk mus prie patrijotiško ir doraus pilietiško susipratimo. Žengk tais takais, kuriais per 25 metus ėjėi. Kelk aukštyn nuo senai savo skelbiamus idealus. Rink vaisius, kuriuos pirmiausia sėjei ir krauk juos į kluoną kuriuom yra Laisva ir Neprigulminga Lietuva.

Mikas Stakėnas.
Cardner, Mass.

Daugelis tėvynainių skaito visokios rūšies laikraščius. Šiame, taip svarbiame momente juk labai yra reikalingu daiktu gauti žinias kuo tankiausia. Taigi "Lietuvos" Dienraštis dabar praneš mums naujas žinias kas dieną. Jis išnešios šviesos spindulius po visas Amerikos lietuvių kolonijas. Taigi valio, vyrai! Geriausio pasiekimo tam spindulių nešėjui, "Lietuvos" Dienraščiui!

Dabar nereikės lietuvių darbininkėliui klausinėti kitų kas dedasi pasaulyje; parėjė iš darbo, jis pats ras savo namuose žinynėlį jo laukiantį. Jis jam papasakos ką kur yra, kas pasaulyje dedasi. Jis su džiauksmu jį skaitys ir kitus prikalbina "Lietuvos" Dienraščiui skaityti.

Mes trokštame apšviestos, taigi tikimės, kad Dienraštis "Lietuva" jį mums duos. Jis išties mums savo pagelbos ranką. Pražydes tarp mūsų apšvieta, susipratimas, Tėvynės meilė, brolybė ir vienybė.

Tuom tarpu dar vis randasi tarp mūsų broliai nesutinkimai visai nereikalingi. Tas

parodo, kad mums vis dar trūksta apšviestos. Dygliai erkėčių tarp mūsų iškeroję yra į visas puses.

Dienraštis "Lietuva" padės sutvarkyti mūsų pairusią tautą.

Dabartinio momentu kiekvienas lietuvis turėtų šelpiti pinigiskai reikalus mūsų tautos. Turime užsidėti mėnesinius mokesčius, rinkti kuo daugiausiai aukas išgavimui Lietuvai laisvės. Dienraštis "Lietuva" mums pagelbės tame darbe, jis paskels aukauojų vardus praneš mums kas liena, kiek ir kur kas aukavo. Užtaigi tėmykime ir skaitykime "Lietuvą."

Kareivis W. J. Pictaris.
Camp Meade, Md.

Linkiu kuogeriausios kloties naujam Dienraščiui "Lietuva." Kad jis keliautų po visą pasaulį, būdindamas mūsų Tautą ir mokindamas mūsų viengienius taip, kaip savaitinis laikraštis "Lietuva" stovė per 25 metus mokino.

Gaila, kad pas mus mažas aurelis lietuvių randasi ir tie jats nenoriai ima laikraštį į rankas. Sako, kad "Lietuva" nuk esas perbrangus laikraštis. Bet, kad ant "rudžio," ai į metus daugiau išleidžia tegu \$5.00. Apie tai jie niekad nepamislija. Mokslišką laikraštį skaitydami, gali apsisiviesti, buti dorais, išmintingais, žmonėmis, o "rudis" veda visus į prapultį; žmogus, vartodamas "rudį," nustoja sveikatos, doros ir pinigų, senatvėje tampa greičiausiai ubagu. Užtaigi saugokitės "rudžio!"

Antanas Skiris.
Sheboygan, Wis.

CASH UŽ BONDSUS

Valdžios Liberty Bondsai paskama už "cash," arba paskoliams jums pinigų ant jų ant legaliu išlygų, arba išperka ma Jūs įmokejimą ant bondsų, kontrakto.

CARL M. WHITE

56 W. WASHINGTON ST., ROOM 411

Reikalaujame

į darbą 1000 agentų

po visas lietuviškas kolonijas Suv. Valst. Darbas prakilnus, pelningas ir param' us kiekvienam. Dėl informacijų atsišaukite į

'LIETUVA'

3253 S. Morgan St.

Chicago, Ill.

BIZNIERIAI!

Visados
Garsinklės
Dienraštyje

Lietuva

Apgarsinimas
Atmės
Rezultatus

3253 S. MORGAN ST.

CHICAGO, ILL.

Atydai tu kurie dar neturi "Lietuvos" Dienraščio šėru:

Reikalingas "Lietuvos" Dienraščio šėrų skaitlius jau išparduotas, visi pinigai sumokėti, Dienraštis "Lietuva" jau leidžiamas.

Bet dar randasi geras skaitlius lietuvių kurie tikrai norėjo prisidėti prie šio prakilnaus darbo, bet dėl šiokių ar tokių priežasčių nesuspejo šėrų nusipirkti.

Siuomi pranešame visiems tokiems tėvynainiams, kad dar turime pardavimui apribuotą šėrų skaitlių iš šios Bendrovės "Treasury Stock". Todėl, gerbiamieji tautiečiai, pasiskubinkite: išpildyte šį kupona ir su reikalinga suma pinigų prisiųskite mums SIANDIEN, nes rytoj gali būti pervėlu. Šėro kaina \$10.

Lithuanian Publishing Co.,
3253 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Gebiamieji:—
Su šiuomi prisiųsčiau \$..... kaip po pilną užmokestį už
..... šėrus "Lietuvos" Dienraščio Bendrovės - Lithuanian
Publishing Co.
Malonėkite prisiųsti man šėrus.
Su pagarba,

ADRESAS:

Lithuanian Publishing Co

3253 So. Morgan St.

CHICAGO, ILL.

VIETINĖS ŽINIOS

IS TOWN OF LAKE.

Vietinis lietuvių "Baltos Rožės" klubas savo priešmetiniame susirinkime, laikytame klubo svetainėje praeitos pėtyčios vakarą paauskavo išgavimui Lietuvai Laisvės \$152.75.

Apkalbėjus savo reikalus, p. L. Paukštis davė įnešimą paauskauti kiek ant Lietuvos Laisvės. p. L. Geležinis patarė, kad klubas paauskautų šimtą doliarų "Liberty Bonds", kuri klubas savo izde laiko. Kaip tarė taip ir padarė.

Paskui perėjus geriams tėvynainiams per narius, aukų skaitlius dar pasididino.

Nariai aukavo sekančiai:

P. \$10.00: Fotografas Z. Urbanavičius.

Po \$5.00: V. Raubunas, F. Lukas, V. Bartuškevičius ir J. J. Bačiūnas. Rinkevičius aukavo \$3.00; Ant. Česna \$2.00; A. Kuprenas \$1.50.

Po \$1.00 aukavo: Petras Žukauskas, Antanas Atroška, Adomas Saboskis, L. Gelazinis, P. Rakauskas, F. Stakutis, J. Maidunas, J. Jutkevičius, A. Danėnas, S. Paškevičius, A. Saldukas ir L. Paukštis.

Smulkių aukų surinkta \$3.25. Išviso \$152.75.

Pinigai priduoti į "Kalėdų Eglaistės" skyrių ir bus oficialiai jos skyriuje pakviti.

IS WEST PULLMANO.

Pereitą nedėdienį, vietinė 55-ta SLA. kuopa laikė savo susirinkimą, kuriame, apkalbėjus savo kuopos reikalus, tapo perskaitytas atsisaukimas nuo Centro Valdybos su paraginimu, idant visos kuopos dabar prigelbėtų, kiek galėdamos, prie išgavimo Lietuvai laisvės.

Kuopa vienbalsiai su tuo paraginimu sutiko—kur-gi čia nesutiks, kada atėjo tokiai didelis reikalas?

Šita kuopa yra dar jaunutė—susitvėrė tik pereitą balandžio mėnesį, turi tik 51 narį, tad ir finansais yra dar nestipri.

Sulyg finansų raštininko ir organizatoriaus. Andriaus Statkaus įnešimo, kuopa pasikyrė iš izdo \$10.00, o nariai čia pat susirinkime sudėjo dar \$19.26, išviso tokiu būdu sudarydami \$29.26. Bet tuomi kuopa nemano užsiganėdinti. Ji išrinko komisiją iš penkių narių,—moterių ir vyrų,—kurie atkankys kiekvieną kuopos narį ir abelnai vietinius lietuvių, kolekтуodami Lietuvos laisvės išgavimui. Tokiu būdu manoma surinkti diktoką sumą, nes mūsų kolonija negali gi apsileisti kitoms kolonijoms, kurios verčia tukstanciais doliarų—ar tai mes nenorėtume savo tėvynei Lietuvai laisvės?

Well, pažiūrėsim kaip pasiseks... O tuom tarpu šiame susirinkime pradžia aukavo sekantieji kuopos nariai:

J. Gruzdis ir P. Raišutis po \$5.00; K. Končius \$2.00 ir po \$1.00 sekantieji: J. Repšas, K. Lapė, A. Mikalauskas, A. Rentauskas ir L. Pocevičius. Smulkesnėmis suaukavo \$2.26.

Šios aukos randasi kol kas kuopos izde ir savo laiku bus pasiųstos sykiu su kitomis aukomis.

Tą pačią dieną prie kuopos prisirašė 20 naujų narių, kas parodo kuopos valdybos darbštumą.

A. Statkus.

SIS-TAS IS CHICAGIEČIŲ GYVENIMO.

P-lės Marionos Rakauskaitės ir p. Stasio Šimkaus koncertas, Lietuvos Laisvės naujai, atsilbus šiadien vakare Mark White Square Parko svetainėje. Butų geistina, kad kuodaugiausiai mūsų viengečių atsilankytų į koncertą, tuom ne tik patys pasinaudotų, išgirdę geriausius lietuvių muzikos spēkas, bet ir Tėvynės reikalams pagelbėtų.

Taipgi šį vakarą žada vykti gerbiamo svečio iš rytinių valstijų, p. Jono Liutkausko, prakalbos West Side, Meldazio svet. Butų gerai, kad ir tenai žmonės atsilankytų. Žinoma, tie patys jau negalės abejojose vietose būti, taigi galės pasirinkti, kur kas norės. Prakalbų rengėjai, matyt,

neapsižiūrėjo, surengdami prakalbas tuom pačiu laiku, kada koncertas buvo rengiamas. Muzikai, artistai yra jautrus žmonės: greitai užgauna. Taip ir čia mūsų gerbiamų muzikų upą pakirto, bet teiksis jie prakalbų rengėjams dovanoti, nes reikia manyti, tas buvo atlikta ne tyčia, bet per neapsižiūrėjimą.

Tikimės, kad nors visi bridgeportiečiai atsilankys į koncertą, o westsideiečiai galės eiti į prakalbas. Linkime kaip koncertui, taip ir prakalboms geriausio pasisekimo. J. S.

Dr. Antanas Zimontas, pereitą nedėlios dieną važinėjo Grand Rapids, Mich., su prakalbomis. Girdėjome, kad prakalbos turėjo dideles pasekmes,—surinkta daug aukų išgavimui Lietuvos laisvės.

P-as Stasys Kodis, tulam laikui išvažiavo į Madison, Wis.

P-as Jurgis Šukis su savo žmona Emma Šukiene (Judevute) 1430 E. 67th Pl., pereitą nedėlios vakarą susilaukė sunaus.

Pono Juozo Giraičio žmona, P. Giraitienė, jau 3 mėnesiai sunkiai serga nervų suirimo liga. P-ni Giraitienė yra darbšti moteris Lietuvos reikaluose. Ji nekartą daug pasidarbo kaip Lietuvių Dienoje, taip ir Chicago's Sąjungininkų Bazare lietuvių

skyriuje. Dabar, kada tiek yra darbo prie rinkimo aukų Lietuvos laisvei, lietuvių chiegiečiai, ypačiai jos artimi pažįstami ir draugai, labai atjaucia ponios Giraitienės stoka. Reikia turėti viltį, kad p. Giraitienė greitai pasveiks ir vėl stos į mūsų tautos darbininkų eiles, kad darbuotis Lietuvos reikalams.

Lietuviai pasižymėjo pardavinėjime "Karės Taupymo Ženkliu" (War Savings Stamps). Norima surinkti \$25,000,000 bėgyje vienos savaitės. Užvakar, neatsižiūrint į blogą orą, surinkta apie pusę milijono doliarų.

Labiausia atsižymėjo svetimauciu divizija, tarp jų ir lietuvių, užimdami penktą vietą.

Lietuviai pardavė už \$23,000.

Daugiausia išpardavė vokečiai—už \$40,000.

Lietuvių Darbininkų Draugija Amerikoje laikys savo priešmetinį susirinkimą subatoje, gruodžio 14 d., 7:30 val. vakare, D. Shemačio svetainėje, 1750 S. Union Ave.

Draugija kviečia visus draugus butinai atsilankyti; bus svarbūs nutarimai ir renkama valdyba sekantiems 1919 metams. Taipgi bus daug ir kitokių svarbių reikalų svarstoma.

K. Rugis, pirm., K. Vaitkus, nut. rašt.

Rodosi lietuviams yra žinomas "garsus miestas" Cicero, arba kaip jį pirmiaus vadinta "Grant Works."

Čia yra susispietęs geras burys lietuvių. Kur nepasieksi, visur pamatysi lietuvių salūnus ir krautuves. Tu rime ir įvairiausių draugijų, na jos ir veikia, bruzda; bet kiekviena skyrium, o bendrai dėl Tėvynės laisvės dirbti nesirupina. Dažnai pravardžiuojasi vieni kitus, vadindami "bedieviais," "šventakupiais" ir kitokiais netinkamais gerbiams lietuviams vardais.

Kodėl taip pas mus darosi? Todėl, kad visi nori būti vadovais, tik vargas, kad pasisekėjų neturi. Broliai lietuvių, ciceriečiai, susipraskime! Laikas greitai bėga ir daugiau nesugrįž. Mūsų Tėvynė Lietuva stovi ant svarstyklių, šaukiasi paramos. Remkime ją visi bendromis pajėgomis! Gana prasivardžiavimų ir nesutikimų.

Čia randasi ir SLA. 194-ta kuopa. Ji niekam kelių nepastoja, priima į savo tarpą vyrus, moteris ir vaikučius.

Paskutiniame savo susirinkime iš neturtingo savo izdo paauskavo \$5.00, o nariai susirinkime sumetė \$22.60 Lietuvos reikalams. Pinigai ir aukautojų vardai buvo pasiųsti į SLA. organą "Tėvynę." Taipgi tapo išrinktas ir komitetas aukoms rinkti iš trijų ypatų. Tikiu, kad komitetas tuojaus parodys savo gabumą, nes dabar yra gera proga

pasidaruoti Lietuvos laisvės reikalams. Dienraštis "Lietuva," be abejo, mums pagelbės tame darbe, tik eikime visi į vienybę, tai mūsų darbas atneš geresnius vaisius, negu iki šiolei atnešdavo.

194-tos kp. Narys.

EXTRA!

LIUTKAUSKO PRAKALBOS CHICAGOJE.

Jau buvo pranešta, kad Chicagon atvyksta vienas iš gabiusių kalbėtojų Rytinėse Amerikos Valstijose, p. Jonas Liutkauskas iš New Yorko. Rytinės Valstijos sumusė mus aukų rinkime Lietuvos laisvei—iki šiol. Gal jų kalbėtojai smarkesni? Well, ateikite, ir patys persitikrinkite!

West Side: gruodžio 11 d. Meldazio svet., 2242 W. 23rd Pl.

Bridgeport: gruodžio 12 d. Mildos svet., 3142 S. Halsted gat.

Town of Lake: gruodžio 13 d., Elias svet., kampas Wood ir 46-tos gatv.

So. Englewoode: gruodžio 14 d. Butkevičiaus svet., 8132 Vincennes Ave.

Pradžia visur lygiai 8 val. vakare. Inžanga visiems velitui. K.

Savaitraščio Skaitytojau

Kreipiamės prie Tamstos, senas "LIETUVOS" skaitytojau, kuris radai joje artimą draugą ir patikėtiną patarėją. Pranešame Tamstai, kad perkeičiant 26 metus tarnavusią lietuvių visuomenei savaitinę "Lietuvą" į dienraštį, taipgi persikeitė ir apmokėjimas už prenumeratą, ir tik tokiu būdu jis tapo atsilikusi. Todėl kviečiame Tamstą, senas "Lietuvos" skaitytojau, apsimoket už ištikimai tarnaujančią visuomenei, už sargiai dabojantį Tamstos, skaitytojau, reikalus dienraštį "Lietuvą", nes krasa draudžia neapmoketą laikraštį siuntinet. Nenoretumeme Tamstai padaryt nesmagumą, sulaikant dienraščio "Lietuvos" siuntinejimą. Drįstame laukt nuo Tamstos greito atsiliepimo, nes, suprantame, Tamsta spejai apvertint savo ištikimą artimą dienraštį "Lietuva". Užkviečiame "Lietuvos" skaitytojus, Lithuanian Publishing Bendrovės dalininkus, artimus ir pažįstamus tuojaus užsiprenumeruoti Dienraštį "LIETUVA."

Laiškus ir pinigus siųskite sekančiu antrašu:

"LIETUVA"

3253 S. Morgan St.,

CHICAGO, ILL.

Šitą kuponą išpildyk, nukirpk ir drauge su Money Orderiu, čekiu, arba pinigais prisiųsk mums.

Dienraščio "LIETUVA" KAINOS

CHICAGOJE Metams \$6.00
" Pusei metų 3.50

In Kitų Suv. Valstijų Miestus
Metams - - \$5.00
Pusei Metų - - 3.00

In Kanadą Metams 7.00
In Kitas Šalis Metams 8.00

"LIETUVA" 3253 So. Morgan St., Chciago, Ill.

GERBIAMIEJI:—

Siunčiu Tamistoms \$..... ir prašau siuntinėti

dienraštį "Lietuvą" per met.

(ant kiek laiko)

Mano adresas:

Vardas Pravarde

Stubos numeris Gatve

Miestas Valstija

VISKĄ RASYKITE AIŠKIAI.